

Wychodzi w Krakowie

codziennie o godzinie 8 1/2 rano, wyjąwszy Poniedziałki i dni następujące po świątach.

Cena:

w KRAKOWIE miesięczna 1 złr. 30 kr. — kwartalna 4 złr.

w KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 5 złr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w księgarni JÓZEFA CZECHA przy Głównym Rynku N. 453.

Pieniądze przesyłają się franco pocztą wprost do BIURA EKSPEDYCYI CZASU

wyraziwszy na kopercie „prenumeracyjne pieniądze“.

CZAS

Przyjmują się

OGROZENIA, ROZPRAWY, ODEZWY wszelkiego rodzaju. DONIESIENIA literackie, handlowe, przemysłowe, rolnicze itp. UWADOMIENIA tykające się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp.

Za opłatą

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 4 kr. następne po 2 kr. — z dopłatą po 10 krajcarów za każdą publikacyą na stempel rządowy.

Listy

niefrankowanienprzyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 10 groszy.

Dla wygody Szanownych Abonentów zamiejscowych, którzy się z zaprenumerowaniem dziennika Czas spóźnili, ogłasza się dwumiesięczna przedpłata, to jest na miesiąc Listopad i Grudzień b. r. kwartału IV w kwocie zlr. 3 kr. 20 m. k.

Administracja Dziennika Czas.

Kraków 28 października.

Gazeta Powszechna Augsburgska zamieszcza następującą depezę gabinetu wiedeńskiego do hr. Walentyna Esterhazego e. k. posła w Petersburgu:

Wiedeń 12 września 1854.

Ostatnia moja depeza wskazała JW. Panu sposób, w jaki masz odpowiedzieć na ostatnie przedstawienia hr. Nesselrodego, uczynione nam przez księcia Gerczakowa w imieniu swojego gabinetu. Nie mogę jednakże pominąć tutaj bliższych wyjaśnień, które wprawdzie nie są przeznaczone uzupełnić naszą odpowiedź przesłaną rządowi rosyjskiemu, ale służą tylko mają do oparcia własnego sądu JW. Pana, względem pewnych twierdzeń i mniemań zawartych w depezy rosyjskiej z dnia 14 (26) sierpnia. Zwracając nam, żeśmy nie odpowiadali raz po raz na depeze, a natomiast uznawali potrzebę udzielania ich obu mocarstwom, postanowienia zaś nasze zamiast wydawać niezawisłe, czyniliśmy zależnym od ich postanowień. Trudno nam pojąć takowy zarzut. O coż szło w pismach, które nam książę Gerczakow przy objęciu swojej misji przedstawił?

Gabinet rosyjski któregośmy prosili w imieniu naszych i niemieckich interesów, aby nie zwracał dłużej z wyprowadzeniem wojsk z Księstw Nadunajskich, pragnął wiedzieć poprzednio jakie są gwarancje zabezpieczające, które moglibyśmy mu ofiarować w zamian za to, co wykazywał jako ofiarę z punktu strategicznego. Równocześnie gabinet petersburski oświadczył, że nie będzie czynił trudności w podpisaniu punktów stanowiących zasadę protokołu 9go kwietnia, i wyraził nadzieję, że na tej podstawie da się wyrazić nadzieję lub przynajmniej przez zapokój przywrócić lub przynajmniej przez zawarcie zawieszenia broni otworzyć drogę do układów. Ale jakże gabinet cesarski mógł odpowiedzieć na ten zamiar pokojowy, któremu słowa Rosji przypisywał, nie zmówiwszy się z państwami z którymi Rosya wojnę prowadziła? Jakże mogła Austria dostarczyć Rosji bezpiecznych rekojmii przeciw ponownym zaczepkom sił nieprzyjacielskich na wybrzeża jej w Europie i Azji, nie spróbowała przynajmniej zniewolić przedstawieniami swemi tych państw, do przystania na takie podstawy pacyfikacji, które mogły mieć jakowąś nadzieję za sobą, że przez obie strony przyjętymi zostaną i wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich spowodować zdołają? A czyż ustąpienie Rosji z Księstw nie było przez cztery mocarstwa uznane za wa-

runek, którego dopełnienie musi nastąpić wpróż jeszcze zanim przyjdzie do jakiegobądź porozumienia się względem przywrócenia pokoju? Czyliż to nie odpowiadało roli Austrii, aby wszelkimi siłami popierać u mocarstw gotowość dworu rosyjskiego do usunięcia wojsk z Księstw i użycia tego za środek najlepszy, aby usposobić te państwa w duchu pokoju?

Stosownie do depezy hr. Nesselrodego, gabinet cesarski miał w skutku swoich układów z dworami londyńskim i paryskim postawić nowe zasady pokoju, które już przez wzgląd na ich formę redakcyjną, nie mogły być przyjęte przez Rosyę w sposób zaszczytny, i których treść tłumaczoną była w depezy p. Drouyn de Lhuys drukowanej w Monitorze i uważanej za odpowiedź na propozycje gabinetu wiedeńskiego. Dość porównać daty, aby dowieść, iż w tej mierze myli się gabinet petersburski.

Depeza w której poleciliśmy przedstawienia rosyjskie baczniej uwadze gabinetu tuieryjskiego i St. James i której kopia przesłana została Panu przez gońca poselstwa rosyjskiego, była daty 21go lipca, gdy tymczasem depeza p. Drouyn de Lhuys jest z dnia następnego. Ta ostatnia przeto nie mogła być odpowiedzią na pierwszą. Co się tyczy treści depezy francuskiej, ponieważ takowa nie odpowiadała zupełnie własnemu naszemu zapatrywaniu się, zatem wystosowaliśmy na nią w dniu 20 sierpnia replikę, którą dla informacji mam zaszczyt JW. Panu przesłać.

Przeczytawszy ten akt, przekonasz się panie hrabio:

1) żeśmy właśnie po obeznaniu się z depezą francuską wyżej wymienioną, ponowili zabiegi nasze przy gabinetach paryskim i londyńskim, by je skłonić do jasnego i dokładnego wyrażenia się względem warunków pod którymi byłoby skłonne przystać na układy o pokój; 2) żeśmy prosili te gabinety o udzielenie nam postanowień swoich w takiej formie, byśmy jej praktycznie użyć mogli; 3) aby na te cztery punkta które hr. Nesselrode naznacza jako nowe podstawy pokoju, zgodzili się już w tym czasie trzy dwory i żeby szko tylko o nadanie im wspólnie stosowniejszej formy.

Z tego wszystkiego wypływa, że cztery te punkta, które obecnie Rosya tak bezwarunkowo odrzuca, nie zawierały w sobie nic takiego ani co do treści ani co do formy w jakiej były przedłożone, coby dwór ten obrażał lub zastanawiał mogło, albowiem dawniej on już przystąpił do zasad protokołu 9go kwietnia, punkta te są tylko jego uzupełnieniem, tylko że nie mógł on ukryć przed sobą, iż pokój Europy nie da się osiągnąć bez jakowejś ofiary poniesionej dla dobra ogólnych interesów Europy, że następnie depeza pana Drouyn de Lhuys niestanowi urzędowej odpowiedzi rządu francuskiego do dworu cesarskiego, i że następnie gabinet rosyjski zbyt wielką wagę przywiązuje do tego dokumentu, skoro go rozbiiera drobniaczko i nawet donośność niektórych ustępów nazbyt podnosi,

gdy tymczasem z drugiej strony, uważa za rzecz zbyteczną zastanawiać się na przedstawieniach przez nas mu uczynionych, które właśnie były owocem porozumienia się naszego z mocarstwami.

Nadmienić wreszcie należy że w depezy rosyjskiej zacytowane kilka wyrażen depezy gabinetu francuskiego nie dość dokładnie, i że posadzono w niej gabinet tuieryjski o zamiar posunięcia się dalej niżby to depeza usprawiedliwiała. Rząd rosyjski upatruje powód do nieprzyjmowania przedłożonych sobie podstaw porozumienia się w tem, że państwa morskie zastrzegły sobie zmianę tych podstaw w miarę wydarzeń wojennych. Ale czyż takie zastrzeżenie nie bywa obyczajem państw wojujących i czyż Rosji nie było podobnie wolno zmieniać warunków swoich stosownie do kolei następujących się w dalszej wojnie?

Jeżeliby Rosya przyjęła bez zastrzeżenia cztery podstawy które nie są w rzeczywistości niczem innem jak tymczasowymi punktami do zahaczenia układow, to przez to nie zrezygnowałoby z rozpoczęcia na nowo wojny, w razie gdyby nie przyszło do porozumienia się względem stanowiących warunków pokoju, lub też zmianiania tych warunków, gdyby los wojny na jej korzyść wypadł. Tak jak my się zapatrujemy na te cztery punkta, to możemy na nowo powiadać, że są one jedynymi które nam zdają się zapewniać potrzebne na przyszłość rekojmie i odpowiadać koniecznym wymaganiom położenia, które nie z naszęj powstało przyczyny, i nad którym my sami najmocniej ubolewamy. Ale nie możemy przyznać, aby warunki te sięgały tak daleko jak mniema Rosya, która z tego powodu przyjęcie ich poczytuje za niezgodne z honorem i interesami swemi.

Tymczasem uważamy za przedwczesne, chcieć już teraz nadmienić, w jakim duchu podstawy te mogą znaleźć praktyczne zastosowanie, i które widocznie może być tylko rezultatem wspólnych wysiłków wszystkich uczestniczących mocarstw. Nie wahały się wszelako oświadczyć, że forma w jakiej te punkta ułożone zostały w notach wymienionych niedawno w Wiedniu, jest taka, jaką my po długich naradach i nie bez wielkich z naszęj strony wysiłków, zdołaliśmy uzyskać jako najwłaściwszą do utworzenia drogi porozumienia się mocarstw. A o tych właśnie notach mówi depeza rosyjska jako o nowych zobowiązaniach, które nas miały połączyć z nieprzyjaciółmi Rosji, gdy tymczasem nie zawierają one w sobie nic takiego, coby już nie wypływało z dawniejszych między czterema mocarstwami układów, lub coby Austrya wciągała do działania po za zakres własnych jej interesów i własnej jej woli. Udzielając Ci panie hrabio tych uwag, które nam poddyktowało obeznanie się z depezą gabinetu rosyjskiego, mamy głównie na celu postawić Cię w możności przedstawienia faktów tak jak są i wykazania w należytem świetle polityki dworu cesarskiego.

Proszę przyjąć itd.

(podp.) Buol.

Korespondencya Czasu.

Berlin 26 października.

Hr. Esterhazy powrócił z Wiednia. Czy przywiózł z sobą jaką odpowiedź na notę pruską z 13go b. m., nie mógłem się dotąd dowiedzieć. Domyślam się z obecnego rzeczy położenia, że przywiózł tylko nową informacyą dla siebie. Zdaje się bowiem, że nieporozumienie istniejące pomiędzy Austryą a Prusami ma być nie w drodze bezpośredniej wymiany not, które mało czynią nadziei do pojednania, lecz w drodze pośrednictwa raz jeszcze rozstrąszone, jeżeli się da, załatwione. Zaszczepił pośredniczenia dostał się Bawaryi, trzeciej niejako naczelnej potędze niemieckiej, stawającej bardzo chętnie na czele reszty państw związku niemieckiego. Korespondencye wiedeńskie donoszą, że pośrednictwo to nie wychodzi samowolnie od rządu bawarskiego, lecz przedsięwzięte jest za porozumieniem się, a raczej za wezwaniem gabinetu wiedeńskiego, któremu w gruncie równie jak gabinetowi berlińskiemu chodzi o to, aby rzeczy nie doszły do ostateczności, to jest do podzielenia się państw niemieckich w tak ważnej dla nich i dla Europy chwili na dwa przeciwne sobie obozy. W tym celu znajduje się tu obecnie minister-prezydent bawarski p. von der Pfordten. Był on wpróż w tymże celu w Dreźnie; gabinet bowiem saski należy do tych, które skłaniają się widocznie do polityki Prus. Ponieważ Bawaryja wedle ostatnich wiadomości oświadczyć miała w Wiedniu, że trzymać się będzie Austrii, jakkolwiek bieg rzeczy wezmą; równocześnie obecność ministra-prezydenta saskiego pana Beusta w Berlinie przedstawia się jako równoważenie możebne jednostronności pośrednictwa bawarskiego. Powrót hrabiego Esterhazego z Wiednia, po świeżo odbytych tamże konferencyach, przypada w samą porę, a po tém wszystkim można prawdopodobnie domyślać się, że konferencye tutejsze są wynikiem poprzednich umów, że zapewne już tutaj punkta sporu przyjdą do załatwienia i p. von der Pfordten, udając się do Wiednia, zabierze z sobą gotowy do ratyfikacyi kompromis zgody i jednoci Niemiec. Tym sposobem uniknie się osobnych wniosków w Bundestagu i zgorzienia niejedności danego publicznie całej Europie, a może i katastrofy ogólnego wstrząśnienia.

Skutkiem porozumienia się kontrahentów traktatu 20go kwietnia, będzie nasamprzód rozszerzenie granic jego, o co Austrii głównie chodzi, a na co i Prusy w nocie swojej z 13go b. m. warunkowo przystają. Główną trudność stanowi pociągnięcie tych granic. Austrija nie może już prawie ani na krok jeden w tył się cofnąć; Prusom wypadnie zbliżyć się do niej. Wątpię dotychczas, aby stąd w koniecznym następstwie wywiązał się alians z Zachodem i wojna przeciwko Rosji. Mojem zdaniem będzie to tylko zdobycie i zajęcie silniejszej pozycji do wywierania wpływu na gabinet rosyjski, aby się upamiętał wobec olbrzymiej, która mu grozi walki i skłonił się do przyjęcia podstawy podanych mu warunków pokoju. Lecz los wyprawy krymskiej może wszystkie te rachuby pomieścić. Wypadki zaczyna być większe niż ludzie, wiedzą ich dokąd iść

CZĘŚĆ LITERACKO-ARTYSTYCZNA.

NAJTRWAŁSZA POTĘGA NA ZIEMI.

(Dokończenie).

To napisał protestant, powiada p. Nicolas, ale protestant maż stanu, pisarz ze wznośłemi uczuciami. Mówi on prawdę jak ją widzi, i to w kraju, w którym z każdym dniem znajduje ona większe potwierdzenie. Od czasu tego artykułu, ruch w kierunku katolickim nieprzeszedł do logicznego następnego słowa swoich i swoich postrzeżeń, jak to uczynili Hurter i Wiseman: nieostał on jeszcze katolikiem.

Dwa lata przedtém, p. Eugeniusz Robin, pisarz utalentowany, ogłosił w Belgii artykuł, w którym równie jak p. Macauley oddał wrażeń, jakiego doświadczyć musi każdy człowiek, spojrzawszy na wielki fakt trwałości władzy katolickiej; z tą atoli różnicą, że niepoprzestał na podziwianiu faktu: idea, dogmat ukazywał mu się po za nim; nie mógł on ich uniknąć i jak Balaam na widok Izraela, prorokował wiarę, której sam jeszcze niepodzielał. Oto jego artykuł:

„Człowiek z rozumem i z sercem, mówił raz w mojej obecności (a byłem jeszcze wówczas dzieckiem): „Nic dziś niema st- tego na świecie, do czego życie swe przywiązać było można. Wyobrażenia, królowie, przechodzą; wszystko się zżyna z pochłaniającą wszystko szybkością. Ludzka społeczność dziesięć razy odmienia swą postać pomiędzy kolebką a grobem śmiertelnika. Prawdzi-

wie, pośród tej zmienności rzeczy, jedno jest tylko miasto i jeden człowiek, przedstawiający umysłowo- wi naszemu obraz ciągu i trwałości, a temi są: Rzym i Papież. Proszę mi znaleźć dla ludzi zwęzonych ciągłym błędnianiem się, wystawionych nieustannie na wszystkie wiatry, a żądających dla życia ciszy wieczności; proszę mi znaleźć powiadam, inne schronienie pewne, gdzieby można mieć przytułek i inny port zawsze otwarty, w którymby uwziąć swą łódkę, oprócz tej skały wyższej nad wszystkie burze, którą jest Rzym i Stolica Apostolska!

„Słowa te rzeczone bez pretensyi pośród rozmowy koleją ptochój i poważnej, padły w mą duszę i nazawsze pozostały, bo tyle mnie były uderzyły. Istotnie, dla serc obojętnych lub roztergnionych, dla umysłów niepewnych lub tych, których od wyznania błęd wstyd jaki wstrzymuje; dla niedowiarstwa systematycznego, dla przekonania najbar- dziej buntowniczych, z resztą dla nas wszystkich dusz zbłąkanych w ciemnościach wątpliwości, nie jest to widok zdolny obudzić w nas uczucie wierzące, uśpione lub przytłumione; widok jakim jest ta groźna niezmiennosc, o którą się rozbiły: czas, wojna, tortura, pogarda; jakim jest to światło, którego nie mógł podmuch żadnej burzy dotąd zgasić; jaką jest ta wiara tajemnicza, nieśmiertelna, jaśniejąca przed warunkiem ludzkości oczywistością faktu materialnego, jedynego w historii świata? „Nie wiem komu przynależny ten wyskok dowcipu, że nie masz niedorzeczniejszego nad fakt. Niezawodnie, fakt wczorajszy zaprzeczony przez fakt jutrzejszy; fakt wylęty przypadkiem w codziennę pracę narodu, bijający ideą spekulacyjną wysięg z osobobnego umysłu człowieka; fakt spieszący

się stanąć corychlej za innym faktem by coś znaczyć, a którego wypadek nieprzewidywany obala wszystkie szyki z trudnością ustawione, taki fakt nie mówią; — lecz fakt jak apostołstwo powierzone przez Chrystusa ośmaście temu wieków jednemu z jego uczniów; fakt uwieczniający się od Papieża do Papieża aż do dni naszych; fakt o którym z pewnością będzie można twierdzić jutro to co się dziś twierdzi, taki fakt coś znaczyć powinien. Gdy się pomyśli, że od chwili wyrzuczonego o nim słowa w Judei: barbarzyństwo, odszczerpięstwo, reforma, filozofia, rzuciły się jedne po drugich z głównią i mieczem w ręku na stolicę zającą przez tegoż samego Apostoła żyjącego w ty- siącu lat; że Rzym, to wieczyste miasto czarów nowych jak dawnych, było najzdźżane, odbijane, zajmowane, niszczone przez wszystkie plagi idące ze Wschodu i z Zachodu; że niema więcej jak trzy wieki, kiedy pijane żołnierstwo, wiedzione przez odstępek weszło doń w imię Lutra; że niema lat trzydziestu, kiedy cesarz, monarcha jego przez miecz, posyłał mu swego prefekta, jak to niegdyś czynili cesarze konstantynopolitańscy; gdy się to wszystko rozważy, ól w ten czas fakt ten rośnie do proporcji idei i staje się niezmiernym jak dogmat; w ten czas, musimy przyznać, że fakt ten nie mający sobie nic równego, coś znaczy.

„Naprawdę chcielibyśmy odwrócić oczy od tego zadziwiającego obrazu wieczności; my, cośmy przyszli po największych przesładowaniach jakich Rzym doznał od wieków męczenników, wyrzec musimy: zaiste, obietnice czasów spełnią się. Marzeniem filozofii było obalić władzę papieską, bo- wiem dobrze ona wiedziała, że tam jest głowa, tam serce katolicyzmu, i że choćgo zabić, trzeba

było mierzyć w tę głowę i w to serce. Gdy pa- pięstwo i sam chrystyanizm są nierozłącznymi do tego stopnia, że protestantyzm istnieje tylko pod warunkiem ciągłego utrzymywania wspomnień swego buntu, i że wiara jego oparta na nieufności, tylko pobudzając się do nieustannej nienawiści przeciw temu co on nazwał papizmem, znajduje nieco życia, którego mu brakuje. Trwałosc wię- papiewstwa była dla naszych ojców zadaniem przy- łości. Ośmaście wieków są bezwzajemnym piękny- tohem w biegu rzeczy; wskakie raz obalwszy wła- dzę papieską, filozofia, której zdaniem było do- wieść, że władza ta mogła istnieć tylko przy po- mocy niewiedomości i barbarzyństwa, wygrywała proces.

„Nadeszła rewolucya francuska. Znała ona hasło filozofii, wymierzyła cios w serce, powlekła Papieża na wygnanie gdzie umarł; lecz co? inny Papież przychodzi na jego miejsce i łańcuch następcstwa nie prserwał się tak dobrze teraz, jak za najgor- szych dni życia katolicyzmu. Teraz czas filozofii się skończył, niszczyciele spoczywają w prochu obok Lutra, encyklopedyi, Rzeczypospolitej i Ce- sarstwa; Rzym jak stał tak stoi, i w tym środku chrześcijaństwa rozdieranego przez niedowiarstwo i obojętnosc, jest dziś Papież, jak był za Nerona, w ten czas kiedy rodzący się chrystyanizm był roz- dzierany w amfiteatrach przez dzikie zwierzęta.

nie myśleli, dokąd iść im zabraniają wyobrażenia, związki rodzinne, sympaty, tradycje. Zaczyna budzić się na nowo wiara, że nie sam tylko rozum i egoizm ludzki rządzi losami świata.

Najwyższy trybunał państwa, ustanowiony dwa lata temu do sądzenia zbrodni stanu i spraw politycznych, zajmował się po raz pierwszy przez cały ciąg zeszłego i bieżącego tygodnia sprawą więźniów stanu z miesiąca marca 1853 roku, oskarżonych o sprzyśnięcie w celu przygotowania zbrojnego powstania, wywrócenia obecnego rządu i zaprowadzenia Rzeczypospolitej. Postępowanie było publiczne. Wyrok dziś był ogłoszony. Trybunał nie przekonał się o istnieniu rzeczywistego sprzyśnięcia, ale z zawiązania się centralnego komitetu, który miał tajemne schadzki, z zaopatrywania się w broń, z wchodzenia w stosunki z zagranicznymi członkami stronnictwa demokratycznego (w Meklemburgii, gdzie także w tym samym czasie wiele osób uwięziono), powziętą przeświadczenie, że obwinieni knowali zbrodniczy zamiar zmienienia obecnej formy rządu na Rzeczpospolitą, przygotowując się do rewolucji. Naczelny prokurator królewski, przyjmując istnienie sprzyśnięcia za uzasadnione, wnosząc o karę więzienia od 6 do 15 lat; trybunał, który nie uznał dowodów przywiezionej zbrodni za dostateczne, przyjął karę więzienia 3 do 5 lat. Na lat 5 kary więzienia w domu poprawy skazani zostali: 1) wyśly nauczyciel gimnazjalny Gercke, 2) doktor filozofii Ladendorf, 3) doktor medycyny Falkenthal, jako najwięcej mający wpływu i jako najczynniejsi; na lat 4 skazani: 4) doktor prawa i docent przy tutejszym uniwersytecie Collmann, jako najwięcej mający inteligencji i wpływu, i którego wstrzymać powinno było stanowisko jego nauczycielskie od podobnych dążeń, 5) buchhalter Neo, 6) kupiec Salomon Levy, jako szczególnie czynny członkowie komitetu; 7) stolarz Geisler, jako członek, który okazał wiele czynności w przysposabianiu broni; na lat 3 skazani: 8) tokarz Pape, 9) księgarz i drukarz Weidle, jako członkowie świadomi celu czynności komitetu; 10) słószar Haerter uwolniony, jako celu tego nieświadomy. Nadto wszyscy skazani zostawiają przez lat 10 pod dozorem policyi. Zabrana broń, amunicja i inne do uzbrojenia należące sprzęty, mają być skonfiskowane. Czas więzienia w ciągu śledztwa nie liczy się skazanym na potrącenie kary. O kosztach nie powiedziano.

Książę Pruski odjechał znów nad Ren. Ma on jeszcze w tym miesiącu objąć gubernatorstwo fortyce związkowej Moguncyi. Były wicegubernator jój, feldmarszałek austriacki Mertens, oraz czterech innych oficerów i urzędników odchodzącej załogi, otrzymali dekoracje od króla pruskiego.

Linia telegraficzna pomiędzy Berlinem a Petersburgiem, która dotąd szła przez Warszawę, idzie teraz przez Królewiec, Gumbin, Marianpol, Kowno i t.d. Tymczasowo urządzoną tylko jest dla depeszy rządowych. Pocztę pruską przesyłają teraz pieniądze w ilości do 50 talarów, z otrzymaniem zaliczki mającej być przesłanej sumy. Przesyłka ta jest bezpieczniejsza i tańsza. Otrzymujący list odbiera na miejscu wypłatę pieniędzy w ekspedycji pocztowej lub przez roznoszącego listy. Minimum portowe zrobionej zaliczki wynosi 1 srebrnik, kiedy dawniej od każdego talara przesyłanego, płacono się 1/4 sgr., czyli 3 feng.

Tutejszej Nationalzeitung donosi korespondent londyński o odkryciu nareszcie autentycznych śladów losu Franklina i towarzyszywó jego podróży. Los ten był najniebezpieczniejszy, podróżni z głodu umarli. Stało się to w bliskości rzeki Backs Great Fish River na stałym lądzie północnej Ameryki pod kołem biegunowym. Odkrywcą Dr. Rae przywiózł z sobą naczyni i sprzęty z cyfrą Franklina i towarzysza jego kapitana Croziera.

Paryz 18 października.

Onegdajsz artykuł Timesa, artykuł ogólny i

bez konkluzji wyraźnej, ale dla tego tém godniejszą uwagi, pokazał Europie zachodniej i środkowej, że Krym traci na wadze, że sprawa wschodnia w nową przechodzi fazę, a oraz wytknął środek jedyny jakiego może użyć koalicja na powstrzymanie Rosyi. O Austrii nikt już nie wątpi. Wszystkie uprzedzenia przejrzają. Podają za pewne, że Francya i Anglia zawierają z Austryą traktat zaczepno-odporny, ratyfikacja tego traktatu zapewne nie nastąpi aż po wzięciu Sebastopola. Jeden referendarz stanu ogłosił broszurę: *Le peuple français au peuple Russe*, w celu zbliżenia chwili pokoju, lecz podaje środek rewolucyjny, a na taki nie zgadzają się głównie interesowani. Aby nastąpił dobry pokój, potrzeba aby Rosya pozostała pod swym obecnym kierunkiem i aby kierunek ten systemu swego nie zmienił. Wszystko pokazuje, że Rosya nie znajduje żadnego poparcia w Niemczech. Jedność niemiecka jest tylko teoryą. Cesarz ujmuje dla siebie i dla sprawy europejskiej dwór saski. Posłał on do Drezna p. Bourgoing, syna posła na dworz saskim za pierwszego cesarstwa. Artykuły Lloyda obudzają tutaj coraz większą ciekawość.

Londyński Lord-Major dał obiad, na którym pił zdrowie armii angielskiej, francuskiej i tureckiej. Gidy zaś dali obiad w swych koszarach dla dowódcy gwardyi cesarskiej. Wkrótce przyjdą gidów uda się na zapowiedziany festyn londyński, który będzie dany na korzyść rannych i wdów wojskowych poległych w Krymie. Wiadomości z Krymu są dobre. Nikt nie wątpi o wzięciu Sebastopola. Dzienniki angielskie przesadzają niewygody rannych i chorych. Times opisał w najczarniejszych kolorach niewygody okrętu szpitalowego *Columba*, a tymczasem list pisany przez jednego rannego pod Almą, który czytałem, opisuje rzeczony okręt jako wzór porządku, wygody i czystości. Angliacy są to zepsute dzieci, które byle czem się zrażają.

Jenerał Randon gubernator Algierji, przybył do Paryża dla upomnienia się o godność marszałkowską. Mówia, że upomnienie się jego było bezskuteczne, i że jenerał wzięł dymisyę.

Paryż jest słotny i całkiem jesienny. Usposobienie jego jest dobre. Giełda się podnosi. Wkrótce *Klub drog żelaznych* wejdzie do swego mieszkania zbudowanego na bulwarach, na gruncie dawnych kapieli chińskich. *Klub cesarski* będzie instalowany przy ulicy Pól Elijskich w pałacu rządowym, który był dotąd zajmowany przez ambasadę turecką. Pałac ten jest wyprzedzony. Klub cesarski będzie bardzo świetny i zakazuje wszystkie inne. Będą do niego należeć wszystkie wielkie figury rządowe. Z urzędników są do niego przyjmowani tylko dyrektorowie ministerjów.

Za pomocą Pereiry i Miresa rząd stał się panem giełdy. Rotszylł trzyma się na boku, w nadziei, że jeszcze będzie mógł na giełdzie panować. Fortuna jego jest wielka i stała się niż fortuna Persiry i Miresa. Mires wzięł apartament po hrabinie Braniickiej, ale znalazł go dla siebie za skromnym. Robi on w nim kosztowne upiększenia. Milliot, jego wspólnik, wybudował dla siebie pałac w okolicy placu św. Jerzego i odgrywa w nim rolę mecenasa artystów. Pereira, prezes banku ruchomego na miejscu obłąkanego Foulda, rozszerza coraz dalej swe operacje i centralizuje industrię. Ma on pod sobą drogę żelazną strasburską; ma ulicę Riwoli na której budoje hotel amerykański; ma wszystkie omnibusy paryskie, które zlał w jedną kompanię i myśli objąć dyrekcją nad wszystkimi kompaniami gazowymi. Wszystko się centralizuje w Paryżu i we Francji.

Pogrzeb księżny Wirtemberskiej odbędzie się jutrze o godzinie 11ej zrana. Po nabożeństwie w kościele położonym na wyspie św. Ludwika, zwłoki księżny będą odprowadzone do Montmorency.

P. Trouvé Chauvel, wynagrodzony przez rząd turecki za stratę przywileju banku stambulskiego, ma wyjechać do Stanów Zjednoczonych.

C. k. ministerjum oświecenia zamianowało zastępcę nauczycielskiego przy gimnazjum w Bernie Augusta Deckera rzeczywistym nauczycielem przy gimnazjum w Samborze.

Wiedeń 27 października. Wsku ku uczynionego zapytania, ministerjum skarbu dozwoliło przyjmowania tak w kasach jak i w urzędach celnych cwancygierów węgierskich i monety złotej z węgierskim herbem i napisem z r. 1848, gdyż monety te zupełnie odpowiadają wartości monety cesarstwa.

Syn lorda Westmorelanda posła angielskiego w Wiedniu udaje się do armii w Krymie.

Cholera w Wiedniu znacznie się zmniejsza. W dniu 24 b. m. umarło 27 osób na 105, które zachorowało. Od chwili wybuchu cholery w tem mieście zachorowało 2,552 osób, z tych wyzdrowiało 881, umarło 882, pod opieką lekarską zostaje jeszcze 789. Komisya sanitarna zajmuje się gorliwie stanem zdrowia mieszkańców, a składki dobroczynne zaopatrują uboższych ciepłem jadłem i opałem. Kilkanascie tysięcy z r. złożono w tym celu w dniach kilku.

Dania.

Donieśliśmy już z depeszy telegraficznej o zamknięciu w Kopenhadze Izby niższej (Folkething). List otwarty króla z dnia 20 października wydany z tego powodu, ważnym jest pod względem pobudek w nim przytoczonych, które wskazuja jak rząd na opozycję sejmową zapatrkuje się. List ten brzmi:

My Fryderyk VII itd. czynimy wiadomo: Nadzieja którą objawiliśmy przy otwarciu sejmu zawiódła nas niestety! Sposób całego postępowania Izby ludu (Folkething) nosi na sobie cechę systematycznego oporu przeciw naszemu rządowi. Bez względu na objawione przez Nas życzenie, aby terazniejsza sesya sejmowa zakończyła się w czasie oznaczonym przez prawo zasadnicze, nie wzięto pod obrady dotychczas w sejmie ani jednego z przedłożonych przez Nas projektów do prawa, ale raczej zajmowano się odczytywaniem adresów i pism podobnych wychodzących z nienawistnego usposobienia przeciw rządowi. Nietajone oznaki takichże uczuć okazano również przy wyborach w sejmie przedsiębranych jak również w sposobie, w jakim prowadzono w Izbie narady wbrew dobremu porządkowi, osobliwie kiedy ministrowie Nasi głos zabierali. Odłożono na bok uszanowanie należne mężom, których w moc prawa jakie zastrzegliśmy sobie w § 19 ustawy zasadniczej, powołaliśmy na naszych doradców, i których, jak to wyraźnie oświadczyliśmy, po dokładnej rozprawie tego co dla dobra kraju pożytecznym być może, uznaliśmy za obowiązek zatrzymać. Przyjęto wreszcie adres do Nas wystosowany, w którym wyrażono nie tylko nieufność przeciw tym mężom, ale zarzecie ośmielono się pominać zupełnie drogi, którą obraliśmy po dojrzałej rozprawie, aby utrzymać jedność mającą za stanowczą wolę naszą połączyć na nowo kraje naszemu berłu podległe, drogi, o której wyraźnie powiedzieliśmy, że jest niezbędnie potrzebna, aby mieć nadzieję wydobyć się ze stanu zawiąkania, w jakim się teraz znajdujemy, zamiast odwieczenia na nieoznaczony czas tej chwili na nieobliczoną szkodę rozwojowi, do którego zamierzony przez Nas porządek rzeczy miał lud Nasz przyprawdzić. Spuszczono z uwagi, że sejm duński nie może mieć prawa mieszanja się w to, cośmy ze względu na inne części naszej monarchii uznali za potrzebne zaprowadzić, i niepowołały ośmielił się mówić w sposób nieprzystoiy o

uczynionym przez nas wyborze ministrów dla Księżtw.

Z własnej i dobrej woli nadaliliśmy prawo zasadnicze królestwa duńskiego pod dniem 5 czerwca 1849, ale tak dobrze jak je nadaliliśmy dla szczęścia i pomyślności naszego ukochanego ludu, tak również nie możemy cierpieć, aby swobody i prawa, któremi obdarzyliśmy naszych poddanych były czy to w sejmie czy za sejmem nadużywane w sposób prowadzący naród do zguby. Gdy przeto w okolicznościach zaszłych niedostrzegamy najmniejszego podobieństwa, abyśmy doczekać się mogli zbawiennego wspólnego działania między naszym ministerstwem a dzisiejszą Izba ludu, a z drugiej strony stała i niewzruszone żywym przekonaniem, że wierny nasz lud będzie nadal po naszej stronie, że nie pozbawi zaufania swego króla, który mu nadał większe swobody aniżeli jakikolwiek panujący swojemu ludowi, i że będniamy postawieni tem samem w możności, co zawszem naszą jest nadzieją, przywieczenia do skutku rozpoczętego dzieła ustawodawczego w zgodzie z naszym ludem duńskim, — przeto odnosnie do § 27 prawa zasadniczego postanowiliśmy najwięcej rozwazać dzisiejszy Folkething. Niniejszem więc ogłaszamy terazniejszą Izba ludu za rozwiązana, i wedle tego wszyscy stosować się mają najpoddaniej. Dan na zamku naszym Frederiksborg dnia 20go października 1854. Własną naszą ręką królewską i pieczęcią podpisano. Fryderyk Rex. — Oerstedt.

Rossya.

Ukaz cesarski wydany świeżo stanowi: 1) że po wyjeździe J. C. W. Wielkiego księcia następcy tronu głównodowodzącego korpusami gwardyjskim i grenadyerskim do wojsk w pochodzie będących, gubernia Si. Petersburgska ogłoszona ukazem z dnia 21 lutego r. b. w stanie obłąkania, w czasie nieobecności Cesarzawicy, przechodzi pod rozkaz jenerała gubernatora wojennego Petersburga jenerała piechoty Szulgina; 2) równocześnie oddane zostają pod jego rozkazy straż celna i inne komendy nie będące pod rozkazami komendanta wojsk w Petersburgu i okolicach pozostałych jenerała Arbużowa; 3) jenerałowi piechoty Szulginowi celem wykonania obowiązków nań z tego powodu przypadających, przyznane są prawa dowódcy oddzielnego korpusu w moc przepisu regulaminu zarządu wojskowego z dnia 5go grudnia 1846 r.

Kupcy miasta Sebastopola ofiarowali 15 tysięcy rsr. na budowę wieży obronnej na wzgórzu małachowskim w pobliżu Sebastopola.

Turecya.

Z Galaczu donosi między innymi *Gazeta Kronstadzka* pod dnem 12 października, iż dnia 5 b. m. słyszano tam silny ogień działowy wodległości jak wnoszono pięciu godzin drogi, lecz że między Galaczem, Maczynem i Izacką przez Rosyan zajętemi nie masz żadnej teraz komunikacji, przeto nie wiadomo jakie tam siły rosyjskie stoją. Z pod Galaczu widać obóz rosyjski pod Reni, gdzie stoi pułk jazdy i około 2,000 piechoty. Tuż nad Prutem pod Reni Rosyane sypią okopy. Oddział jazdy tureckiej posunął się 11go pod sam Seret i stanął obozem nad rzeką, a od Brajly przybyło 7go około 3,000 Turków po większej części baszybożuków, których pomieszczono częścią w domu kwarantanny, częścią w prywatnych mieszkaniach. Między mieszkańcami i Turkami panuje zgoda.

W innym liście z Galaczu z 16go donoszą, że wojska tureckie, które w małych porzrzucających oddziałach stały w Dobruczy powyżci

„część swą dobowowała; wszystko czas swój skończyło: wyobrażenia, narody, cesarstwa; Rzym tylko jeden pozostał z Papieżem. W tym fakcie jest coś, nad czem, powtarzać nie przestanę, warto się głęboko zastanowić.

„Lecz żyjemy w czasie, w którym na korzyść stronnictw wynaleziono szczerą loikę, umiejacą przeczyć oczywistości. Stare nienawści naprzeciw Rzymowi nie wymarły w rewolucyjnych naszych sercach; ojcom się zdawało że świat odrodzili, i synowie którzy przyjęli ich wielkość, nie mogą się oswoić z tą myślą, że w oczach ich katolicyzm wznosi się ze szkodą przemijającą ich chwały którą się szczyca, że Stolica Apostolska z niezdożyłej swj wysokości spoglądała wzrokiem pełnym tklivego politowania i z zupełną ufaością w Boskie obietnice na nasze okropne bunt; na nasze potężne porody, na pożary rozniecone przez nas we wszystkich zakątkach świata, na krew przelaną, na łoskot upadających państw i królów, jak spogląda z brzegu stary marynarz na walkę żywiołów, będącą pewnym ze znaków, które widział na niebie, że wielki ten huk ustanie jutro, a ocean który wystąpił z brzegów, wróci do swych przepaści.

„Pycha nasza bez zadania sobie gwałtu przystać nie może na panowanie myśli niezmiennej, wiecznej, nad myślą przerażającą wczorajszej naszej historii; i jeśli przyznać musimy że skała stoi na swem miejscu, że latorania morska przyswieca jak przedtem, podczas gdy zmęczonej naszej rewolucyi tylko głuchych daje się słyszeć odgłos, pocieszamy się myśląc, że skała się od nas oddzieli, dlatego że my nieprzód idziemy a ona stoi w miejscu; że porwani niewyciężonym ruchem postępu (jakby ten ruch popychający ludzkość wczoraj się rozpoczął) zaj-

„dziemy tak daleko, że nareszcie unikniemy tego surowego oka otwartego na nas od osmnastu wieków. Zaspłenienie pychy! Jeden pokorny kapłan, (ojciec Lacordaire) przyjaciel niegdyś i towarzyszy Lamenego, ale którego próżna chwała nie straciła, jak tamtego w bezdenną głębię zwątpienia, podniósł głos swój wymowny z odpowiedzi dla was:

„Nie, cokolwiekbyście czynili, wy którzy nie chcecie uznać tego co było i co jest, napróżno pójdziecie naprzód rzucając się bez oddechu na nieskończone drogi przyszłości, ten wzrok spokojny unoszący się nad waszą terazniejszością jak się unosił nad waszą przeszłością, ścigać was będzie zawsze, wszędzie, aż do ostatnich krańców wieczności; bo wiem światło to którego, zdaje się wam, potrafiacie uniknąć ponieważ jest stałe, jest zarazem nieruchome i ruchome. Gdziekolwiekbyście się udali, zawsze ono jest pośród was, waszym środkiem, jak słońce od którego na krok oddalić się nie można. Wy myślicie że Stolica Apostolska drzemie, że zasypia w przeszłości, wielkiej jak mogiła olbrzyma, wielkością tego co jój odjęto; mylicie się, przewodniczyła ona zawsze sprawom wieku, przewodniczy dotąd, ciągle czuwająca, ciągle czynna, gotowa zawsze związywać i rozwijawać. Dziś kiedy przyjmujemy wszelką sławę przeszłości, najgłędsze umysły uinały dobrodziejstwa, które jój winna ludzkość. Wiecie co ona zdziałała? patrzcie na to co teraz dzieła.

Od czasu ogłoszenia tych pięknych i silnych artykułów, Stolica Apostolska była wystawiona na owe wielkie niebezpieczeństwo: opóźnione syny filozofii i rewolucyi osmnastego wieku we Włoszech, przedsięwzięty dokonany dzieła, które się nie udało ich poprzednikom; Namiestnik Chrystusów zmuszo-

ny był w r. 1849 uchylić swą świętą głowę przed ich bezbożnymi kulami, zmuszony był raz jeszcze opuścić katedrę s. Piotra. Lecz cóż się stało? O to synowie i wnuki tych samych Francuzów, którzy w końcu osmnastego wieku pozbawiali go wolności i państwa, w połowie dziewiętnastego przywracają go z tryumfem na stolicę własną ich krwią zdobytą. I jakaż Francya daje Ojcu świętemu pomoc? Francya rewolucyjna, ministrowie, którzy się przed tem najmniej okazali katolikami, wymownie przemawiają za potrzebą pomocy, a Zgromadzenie prawodawcze złożone w większej części z członków jeśli nie przeciwnych katolicyzmowi to obojętnych na byt jego, pomoc przyznaje. Czemuż i komu cud ten przypisać należy? Temu który przed osmnastą wiekami wyrzekł do Piotra: *Tys jest opoka, a na tej opoce zbuduję kościół mój, a bramy piekielne nie przyciężą go.* Kończąc więc jakim zuchwał serdecznem życzeniem, aby odwieczny przybytek czoł chrześcian, przeszedł pod zwierzchnictwo władzy, jakęśmy widzieli, wiecznej, niczem nie porażonej i niepokonanej.

Kilka słów co do artykułu zamieszczonego o Autografie Długosza w 240 Nrze Czasu)

„Co do lekczenia ksiąg i rękopismów po kla-

*) Podając nadesłany nam niniejszy artykuł, jako zdanie przemawiające za nietyknością bibliotek klasztornych, zupełnie się nań piszemy, byle ci znowu, którym są te biblioteki powierzone nietrwoniłi tych skarbow, a oraz niebronili do nich przystępu. (P. B.)

„stworach, pisze się z szanow. autorem tego artykułu o tyle, o ile miałyby władza duchowna przepisać z góry, lepszy około tego porządek; ale nie piszę się na to, aby klasztorne księgi i rękopisma spoczywały bezpiecznie, w Jagiellońskiej lub Ossolińskiej bibliotekach. Miały i one swoje straty, tylko milczą o nich. Ginęły książki z życia jeszcze Załuskiego z biblioteki jego, na co się zacy Pradut użalał. Klasztorne archiwa i biblioteki broniły się od grabieży po nasze czasy, kłatwą na drzewach przybitą; ale gdy ta zwietała dla literatów, mała nadzieja w ryglach i zamkach, które lada wytrych utworzy.

Użytkować można z ksiąg tak klasztornych, co złożonych po bibliotekach publicznych, byle kto się w tem kochał, i to umiał; ale tu rzecz o posiadanie ich na własność. Z tych właścicieli ksiąg klasztornych, nie wiem, czy który wzięł się do pióra? Argument zaś jakim się zastaniają: iż grabież ksiąg klasztornych ma swoją dobrą stronę, gdyż sąły książki na użytek publiczny, co zbutwiałyby po klasztornych murach? to nie argument, ale wypowiedzenie wojny właścicielowi. Z takim argumentem dziś wyniosą cudzą książkę, a jutro komu piaszcz, bo ma ich dwa, i t.d. Smutno jest dla nas, stawać przy takich prawdach oczywistych. Długo ludziom bez nauki, roją się po głowach podobne argumenta, to powiadamy: potrzeba ludzi oświecać; ale spotkawszy się z nimi na polu literackim, to może być tylko wspomnienie, rodzaj szał; ścinając drzewo, aby dostać się do owoców.

X. L.

Czernawody, gromadzą się u wału Trajana, gdzie się mają połączyć z wojskami od Szumli nadciągającymi aby stawić czoło Rosyanom, gdyby chcieli zapuszczać się w kraj głębiej. Główna kwatery jen. Uszakowa znajduje się w Babadaku. Omer pasza rozdziela siły dla zasłonięcia linii od Warny do Szumli, wszystkie wojska, które szły ku morzu otrzymały rozkaz marszu ku północy.

Hartmann, o którym doniesiono niedawno, że pojechał z nad Dunaju do Konstantynopola pisać do *Gaz. Koloński*, iż na własne oczy przekonał się o smutnym stanie mieszkańców pod Szumlą, Dewnem itd. Panuje tam największy teraz połoch. Szumla obsadzona jest przez zgłodniałych i do rozpaczki przywiedzionych baszybozuków, którzy żywią się pracą mieszkańców. W górach między Szumlą i Warną goszczą rozbojnicy roznoszący mordy i łupieżstwa po okolicy, a bezbroni i lekliwi Bułgarowie najczęściej bywają ich ofiarą, nieśmiają oni wszakże zaczepiać Franków zwykle dobrze uzbrojonych i lekają się ich rewolwerów. Ale aż pod samą Warną zapuszczają oni swoje zagony, i przed samymi bagnami tego miasta mieszkańcy wsi jednej opuścili zupełnie domy swoje w obawie przed rozbojnikami.

Księstwa Naddunajskie.

Rozkaz dzienny naczelnego dowódcy 3ej i 4ej armii fzm. bar. Hessa, wydany na d. 2 b. m. w Jassach do wojsk, które zajęły były Księstwa Naddunajskie, ogłoszony teraz został i brzmi: W chwili ukończonego obsadzenia obu Księstw Naddunajskich, wojska 3ej i 4ej armii pod rozkazami memi będące, wyszły na stałe swoje kwatery. Składam niniejszem podziękowanie panom komendantom armii i korpusów, tudzież całej generalicyi i oficerom, a wreszcie dzielny żołnierzom, za wzorową wytrwałość w uciążliwych często i długich przez bezładne góry marszach, które z wielkim zadowoleniem moim przeszło 2 miesiące odbywali. Nakazany cel strategiczny dopięty tym sposobem został, a témsamem wykonana wola J. C. K. Mości. Tak jak w tym względzie największą gotowość wszystkich władz krajowych w staranności około wojsk, ich pomieszczenia i zaopatrywania umiem najwdzięczniejszemu ocenić, tak również obowiązkiem moim wyrazić najchwałobniejszą opinię o szczególnej karności żołnierskiej, gdyż w tak wielkich armiach ani jedna skarga niedoszła do mojej wiadomości, przez co wojska stwierdziły na nowo dawną o sobie opinię karności i porządku. Polecam wszystkim dowódczom oddzielnym korpusów, aby w dalszej dyslokacyi potrzebne tu i w dziedzinie uzupełnienia w wykształceniu i skompletowaniu swoich oddziałów uskutecznił tak pod względem koni jak i ludzi.

Kraje Czarnomorskie.

Smutne szczegóły, pisze p. Lemoine w *Débat*ach, przesłane przez korespondentów wschodnich co do stanu rannych i chorych, sprawiły w Anglii mocne wrażenie. Rząd angielski nowych użył sposobów, aby lepiej uorganizować służbę szpitalną, składki narodowe zewsząd zyskać zaczęto, tak, że w przeciągu mniej jak tygodnia przeszło 200,000 franków posłano do redakcyi tego dziennika, który pierwszy objawił smutne położenie szpitalu angielskich w Konstantynopolu. Królowa także wyznaczyła komisję, w celu uorganizowania kassy patriotycznej dla wdów i sierot żołnierskiej i matryny, którzy obecnie w wojnie polegają. I naturalnie stanęła na czele subskrypcyi. Nareszcie trzecia składka publiczna urządzona jest od sześciu miesięcy, która się zowie Towarzystwem Centralnym pomocy dla rodzin żołnierskich. Towarzystwo to zebrało już przeszło dwa miliony franków.

Rząd angielski w skutek czynionych sobie zarzutów, o brak ludzi w służbie lekarskiej i potrzebnych rekwiizytów, ogłosił usprawiedliwienie w dziennikach. Czytamy w niem, że od czasu wyprawy armii wschodniej angielskiej, wysłano do Konstantynopola przeszło 8300 fnt. szarpi, a że Anglii, jak słusznie uczynił uwagę p. Lemoine, nie mogą się powstrzymać od uwag statystycznych, wyrachowali też zaraz wiele rozłożoną tą szarpią morgów ziemi pokryć można. Wysłano także na wschód 1200 tuzinów butelek portwainu, 500 gallonów wódki, 26 centnarów herbaty, i w tej chwili jest w drodze mały dodatek 600 tuzinów butelek wina i 200 gallonów wódki. Co do lekarzy i chirurgów wojskowych, tych było 276, to jest 1 na 97 ludzi, gdy tymczasem w wojnach hiszpańskich mieli Anglii 1 na 154. Mieli także Anglii 21 wozów ambulansowych, z których każdy 12 chorych mógł w sobie pomieścić. Wszakże nieprzewidziano tego co się stało. Większą część tych pomocniczych zasobów zastawić musiano w Warnie, aby nie utrudniać ruchów wyprawy Krymskiej. Te wozy ambulansowe są bardzo pięknym wynalazkiem, ale oraz bardzo wielkim utrudnieniem w marszach, i dla tego stary książę Wellington nie pozwolił nigdy, aby użytemi były w służbie wojskowej. W każdym razie, jawność prasy angielskiej przyczyniła się do poruszenia czynności i udziału całej Anglii w tym kierunku. Pieniądże wpływają ze wszech stron. Rząd angielski utworzył posłowi swemu w Konstantynopolu

kredyt nieograniczony na potrzeby rannych i chorych.

Jużemy wspominali raz o uwielbieniu, jakie w Anglikach wywołuje poświęcenie Siostr Miłosierdzia. Czytamy znowu w jednej z korespondencyi angielskich: „Widać ciągle w ulicach Pera Szare Siostry, za które żołnierze niosą w koszach lekarstwa, a gdy przechodzą w czarnych swych sukniach i białych kwefach na głowie, Turcy stawają z otworzonymi ustami i wytrzeszczonymi oczyma, przypatrując się temu nowemu rodzajowi kobiet giurów. Prawdziwie to błogosławieństwo dla szpitali“. Nieporównana wyższość kobiet w staraniach koło chorych i rannych tak wyraźnie się objawia, że rząd angielski wysłał w tej chwili do Konstantynopola 40 kubitów do pilnowania chorych, które wybrał z szpitala kobietych.

Cholera nierównie więcej zabrała ofiar na wschodzie aniżeli bitwy. Przez 15 dni armia angielska zostawała na gołym polu bez namiotów, bez schronienia i bez ognia; a po długim braku wody obie armie znalazły się w kraju przepędnionym owocami i jarzynami i oprócz się tej pokusie nie mogły. Dzienniki angielskie napełnione są ciągle jeszcze listami opisującymi wypadki już dawne ale z szczegółami nowymi i ciekawymi. I tak zdaje się, że w przeciągu 48 godzin po bitwie nad Alma, armie sprzymierzone zebrały tysiące karabinów rosyjskich i bawili się ich wystrzeliwaniem, tak, że dzień i noc gwizdały kule we wszystkich kierunkach. Anglii ubrali namiot Raglana w ogromne piramidy ułożone z broni zdobytej. Szkoty i gwardye kłóciły się o zaszczyt, kto z nich wziął jedyne działo którego uwieść nie zdołali Rosyanie. Szkoci wpadli pierwsi do reduty, ale gwardye zapisały pierwsze kredą na armacie nazwisko pułku. Górale stracili mało ludzi z powodu szybkości niesłychanej z jaką poszli do szturm, nie zatrzymując się nawet aby raz dać ognia. Ci zatem którzy nie padli, znaleźli się natychmiast w reducie. Karabiny swane Minié, okropnie dawały się Rosyanom we znaki. Mówią, że kule które człowieka wskróś przesyły, raniły jeszcze stojących w drugim szeregu.

Po bitwie chowano umarłych w wielkich dołach wspólnych, Rosyan zarówno z innymi. Zostało dużo rannych rosyjskich: lord Raglan porucił ich lekarzowi angielskiemu któremu dał instrukcje, aby zatknął chorągiew parlamentarską w razie gdyby nieprzyjaciel powrócił na plac boju. Lord Raglan zebrał także głównych mieszkańców ze wsi tatarskiej będącej w tej dolinie, wytłumaczył im że rannych Rosyan i lekarza angielskiego zostawia pod ich opieką. Rosyanie obiecali że będą posłuszni lekarzowi i w razie danym obronić go potrafią. Wtedy obie armie w dalszy udały się pochód. Ze wschodem słońca, pisze korespondent angielski, Francuzi zebrałi wszystkich swoich doboszy i wszystkie muzyki na najwyższy szczyt zdobytych wzgórzów, i wśród bicia bębnow i odgłosu trąb i muzyki przy rotowym ogniu ogłosili jakoby światu zwycięstwo nad Alma. Było w tem pełno życia, przenikało to wskróś i porywało, a otańczająca cisza i mgła ranna przyczyniała się do wrażenia które opisać trudno, ale którego nie w pamięci niezatrze.

Na najwyższym wzgórzu, na wieży telegraficznej gdzie naprzód ukazał się sztandar trójkolorowy, Francuzi położyli prosty napis: „Bitwa nad Alma 20go września 1854“. Chociaż Rosyanie cofali się w porządku tak, że zabrali wszystkie działa z sobą, zostawiali jednak na drodze wielką liczbę rannych których armie sprzymierzone ciągle zbierały. Jako szczegół dość ciekawy podają, że gdy przednie strażnice zbliżały się do wsi Kaczy wyszło dwóch popów greckich do lorda Raglana prosząc go o protekcyę dla kościoła. Jenerał angielski dał im natychmiast straż potrzebna. Kościół był bardzo bogaty i ozdobny: jedyny to budynek który się cały przechował. Reszta domów zrupili sami Rosyanie i niestrudno też było Anglikom dokończyć dzieła. Tam poraz pierwszy Anglii użyli przyjemności odegrania *God save the queen* na fortepianie rosyjskim; prawda że był to fortepian Erarda, tak jak porcelana w tym domu była angielska. Skoro lord Raglan przybył do Bałakławy, obywatele wyszli do niego z kwiatami i owocami jak niemniej z chlebem i solą na tacy prosząc o protekcyę. Zresztą mieszkańcy gdy pierwsza trwoga minęła, wrócili do miasta.

Do tych szczegółów podanych przez p. Lemoine dodajemy jeden jeszcze o którym dowiedzieliśmy się z pewnego źródła, tyczący się medalu Matki Boskiej który zasłonił w bitwie pod Alma jenerał Canroberta. Przy poścignaniu z Cesarzową w Paryżu znajdował się niejako jenerał Canroberta ale także jenerał Bosquet i dwóch innych. Skoro Cesarzowa dała medal jenerałowi Canroberta, posunął się jenerał Bosquet i rzekł: „Najjaśniejsza Pani nie bierz mi tego za złe, gdy Jęj powiem szczerze, że odznaczenie którym zaszczycał jenerał Canroberta wzbudza w nas prawdziwą zazdrość.“ — „Dałam medal, odpowiedziała nato Cesarzowa jenerałowi Canrobertowi, bo wiem jaki użytek z niego zrobi.“ — „Mogę zaręczyć Waszj Cesarzkiej Mości, powiedział wtedy jenerał Bosquet, że kaźden z nas przyjąby medal Matki Boskiej z tém samem religijnem uczuciem, z jakim go przyjął jenerał Canro-

bert“. Cesarzowa z radością przyjęła te wyrazy i natychmiast zadostęp uczyniła życzeniu stojących przed nią dzielnych wojowników.

— *Soldatenfreund* podaje następujący list z Warszawy z dnia 23go b. m., stan rzeczy w Krymie wyjaśnia się powoli. Po dzień 16go b. m., był on mniej więcej taki: Sprzymierzeni zdają się, iż zaniechali zamiaru szturm. Umościwszy się w swojej pozycyi w Bałakławie i wysadziwszy na ład materiały obłężnicy, posuwają się naprzód ale powoli. W rzędzie trudności jakie skalisty grunt przedstawia, liczyć trzeba jeszcze te, które im stawia załoga oblegana, która nocną porą przedsiębierze wycieczki i burzy rozpoczęte szanice; przyczynia się też do tego artylerya rosyjska liczniejsza na południowej stronie aniżeli mniemano. Jeżeli straty sprzymierzonych są z tego powodu nieznaczne jak utrzymują, to przecież cel bywa dopiętym, bo roboty są tamowane i zwlekane. Załoga Sebastopola złożona z marynarzy najlepszym ożywiona jest duchem. Dowódcy ich a między nimi głównie Nachimów i Kornizów (nie żyje) dają ze siebie przykład. Książę Menszykow stoi z wojskiem lądowem pod Inkermanem, a spodziewane posiłki raz poraz nadciągają do niego. Mówią wprawdzie o dywersyi ze strony północnej przez flotę egipsko-turecką z wojskiem lądowem na pokładzie. Jeżeli oddział wojska lądowego niezaczyni, to przedsięwzięcie to niema żadnego znaczenia, jeżeli zaś jest większy, natenczas zmusza sprzymierzonych dzielić swoje siły i może być dla nich zgubniejszy niż dla obłężonych. Z tego się pokazuje, iż położenie wojsk rosyjskich pod Sebastopolem jest zaspakajające, i usprawiedliwiaoby to depezy donoszące, że po dzień 14go b. m. wszystko się dobrze wiedzie. Wszelako nadmienić tu musimy, że powyższe słowa depezy są w zwykłym w Rosyi stylu wojskowym, i znaczą tyle co gdyby powiedziano, że nic nowego nie zaszło.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

W tych dniach spuszczone z warsztatów żeglugi parowej w Warszawie na Solcu 21szą gabare żelazna, której dano imię „Bronisława“ i ta ruszyła natychmiast do Gdańska. Oprócz istniejących już 9ciu statków parowych, trzy inne „Pilića“, „Niemen“ i „Narew“ są na ukończeniu.

Pułkownik rosyjski hr. Orłów, który jak wiadomo ciężko ranny został pod Sylistryą, przybył do Heidelbergu po poradę do Dra Cheliusa. Nośi on przewiązane oko i rękę na chustce.

Dnia 19 b. m. otwarto w Strassburgu posiedzenie konsystorza wyznania augsburgskiego, nabożeństwem w kościele św. Tomasza i sprowadzono w tym celu wymownego kaznodzieję protestanckiego pastora Werny z Paryża. Mówił on już blisko godzinę, kiedy nagle ustał. Mniemano, że zmęczony chce wytchnąć, lecz w tej chwili kaznodzieja zaczął się chwiać i upadł tknęty apopleksyą.

Przyjechali od d. 27go do 28go października.

HOTEL DREZDEŃSKI. Wiktor Ludwik wł. dóbr z Borowy. Dunikowski Jan wł. dóbr z Tegoborzy.

Wyjechali. Romaszkan Mikołaj, Ostrowski Leon do Wiednia. Słonińska Paulina do Mysłowic. Goeblowa Franciszka do Warszawy.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy

Wiedeń. Kursa telegraficzne z d. 28 października: — Metaliki 5-proc. 83 3/4. — Metaliki 4 1/2-procent. 73 1/2. Metaliki 4-pr. 65 1/2. — 4-pr. z 1852 r. 92. — 2 1/2-pr. 48 1/2. — 1-pr. 19 1/2 z ciągu. — z 1830 r. 250, 302. — Augsburg 121 1/2. — Londyn 11 kr. 40 1/2. — Paryż 140. Akcy Bankowe 1225. — Akcy kol. żel. półn. — Ferdyn. — — — Pożyczka z r. 1851 lit. A. — — — B. — Ost-Donau Dampfsch. —

Kurs krakowski 28 paździer. Bankn. austr. 4qd. 93 płacą 92 1/2. — Pruski kurant 4qd. 111 pl. 110 1/4. — Ruble sr. nowe 4qd. 103 płacą 102. — Cwancycygiery nowe 4. 113 1/4 pl. 112 1/2. — Cwancycy. stare 4. 113 1/4 pl. 112 1/2. — Imper. 4. 35 1/3, pl. 35 1/3. — Dukaty austr. hol. 4. 20 2/3 pl. 19 1/2. — 20-franki 4. 34 3/4 pl. 34 1/2. Listy zast. pol. 4. 99 1/4 płacą 98 1/2. — Listy zast. gal. 4qd. 87 pl. 86 1/2. Oblig. Indemn. 4. 76 3/4, pl. 76 1/2.

Kurs lwowski d. 25 paździer. Duk. holend. 5 zlr. kr. 46. — Duk. ces. 5 zlr. 51 kr. — Półimperyał ros. 10 zlr. 5 kr. — Rubel ros. 1 zlr. 56 kr. Talar pruski 1 zlr. 50 kr. — Polski kurant i pięciolotówka 1 zlr. 25 kr. — Kurs list. zast. w gal. stan. Instytucy kredytowej: Kupiono prócz kuponów 100 po zlr. — kr. — m. k. — Sprzedano 100 po zlr. 86 kr. — Dawano za 100 zlr. 85 kr. 30 Żądano zlr. — kr. —

Kurs wiedeński z d. 27 paździer. Metaliki 83 3/4. Nowa pożyczka 73 1/2. — Akcy Banku wied. 1224. — Akcy kolei żelazn. półn. 175 1/2. — Agio od złota 24 3/4 od srebra 21 3/4. — Oblig. uwoln. grunt. 80. — Pożyczka ostatnia narodowa 87 3/4.

Kurs wrocławski z d. 27go paźdz. — Banknoty austr. 83 1/2. — Bankn. pol. 91 4qd. — Listy zastawne polsk. dawne 88 1/4 d. — nowe — d. — Listy zast. poznańs. 4-proc. 100 3/4 dają — dto. 3 1/2-proc. 93 1/4 4qd. — Kolej Krakow. górń. Szląska — 4.

Przegląd Polityczny.

Wiedeń 27 października. Konferencya wojskowe rozpoczęły się. Mówią o nowych uzbrojeniach. Wszakże pośpieszamy was zapewnić, że o wojnie zaczepnej z Rosyą nikt nie myśli. Wstrzymanie się gwardyi rosyjskiej na Litwie przyjętem tu zostało za oznakę usposobień pokojowych Rosyi. Zima sejdzie na układach, które bardzo być może, że się z rozstrzygnięciem losów Se-

bastopola rozpoczną. Coraz więcej przemaga tu przekonanie, że w tej całej sprawie Europa pracuje na wyłączną korzyść Anglii. Wpływ dyplomacyi angielskiej w Carogrodzie i Bukareszcie, wreszta. Tutejszy gabinet niedobrym patrzy na to okiem.

Książę Gorczakow otrzymał dziś depezę przez Warszawę z Krymu, która donosi, że do 21go pomimo ognia na liniach fortyfikacyjnych, nie ważnego niezaszło.

Dwór przywódcie żałobę do 13go listopada po Królowej bawarskiej, która była matką Arcyksiężnej Hildegardy. NN. Państwo zajmą pomieszkanie w Burgu od poniedziałku. Zdrowie N. Pani jest w pożądanym stanie.

Znad dolnego Dunaju 24 październ.

K. H. Wiadomości z Sebastopola nadeszły tu przez Odessę dochodzą do dnia 21go. Bombardowanie trwa ciągle. Skutek jego ma być dla sprzymierzonych bardzo zaspakajający. Ze Rosyanie odnieśli także niejaki korzyści, że wiele okrętów floty sprzymierzonej bardzo uszkodzili, że pewną liczbę dział armii oblegającej zdemontowali, jest rzeczą bardzo naturalną, bo w takiej walce straty muszą być po obu stronach. Podług wiadomości z Warny, sprzymierzeni wybili z dnia 17go na 18ty dwa wyłomy, a w dniu 19 miało przyjsć do spotkania się obudwóch armii, które jednak żadnego nieprzyniosło skutku. Admirał Kornizów poległ ugodzony czerempekniętą bombą.

Podług wiarogodnych wiadomości z Bukaresztu, Muszar pasza komendant tamecznej załogi i Derwisz pasza komisarz turecki w Kijstwach, usunięci zostali z posad swoich. Komisarzem tureckim został Fuad Effendi. Dotąd utrzymywał zawsze Hospodar wołoski własnego dyplomatycznego ajenta w Konstantynopolu, w skutku czego ks. Stirbey zamianował takim ajentem Logoteta Aksardji i wysłał go do głównej kwatery tureckiej. Ministerium tureckie atoli nieuznało go i na tym samym statku parowym, na którym przyjechał, musiał powrócić do Warny. Na morzu Czarnem znowu uspokoiło się nieco, i wszystkie okręty, które dla burz w Warnie przytrzymane zostały, wypłynęły teraz z posiłkami do Krymu.

Depesze telegraficzne.

Czerniowiec 28 października. (Kor. Aust.) Według doniesień z Krymu bombardowanie Sebastopola trwało do 20go b. m. i na takowe odpowiadało z twierdzy. Admirał Kornizów miał polez od odłamu granatu. O rezultacie bombardowania trzeba na bliższe szczegóły czekać.

Petersburg 26 października. (Gaz. Krzyż.) Książę Menszykow donosi iż od 20 do 21go (8—9 v. s.) roboty obłężnicze trwały nieprzerwanie pod Sebastopolem. Rosyanie odpowiadali skutecznie na ogień nieprzyjacielski a fortyfikacye nie poniosły znacznego uszczerbku. (Gazeta Krzyżowa dodaje, iż dzwina rzecz że depeze z Sebastopola przychodzą przez Petersburg, a nie przychodzą teraz przez Paryż. Zdaniem jej głównie o to idzie aby przerwać obłężenie, gdyż nie masz twierdzy którąby się mu oparła na długo. Doniesienia jednak o sile armii rosyjskiej są bardzo niepewne i nie jasne).

Konstantynopol 19 październ. (Pressa) Rosyanie obsadzili Eupatoryę.

Gaz. Bukar. twierdzi, że w obozie w Krymie odbyto naradę wojenną, na której jen. Canrobert proponował wzięcie twierdzy szturmem, lecz lord Raglan opierał się temu, z powodu, iż stracił już 3000 ludzi, a wzięcie szturmem kosztowałoby może 10,000, nie chce więc brać odpowiedzialności za takie straty przed parlamentem i narodem, lecz proponuje obłężenie formalne, na co się zgodzono.

Kop. Kor. donosi, że wiadomość jakoby ze strony Austrii i Prus miała być wystosowane nowe wspólne wezwanie do gabinetu petersburskiego potwierdza się. W Wiedniu spodziewają się, że wezwanie to nie pozostanie bez wpływu na tocząca się kwestyę.

Taż sama Koresp. donosi, że na dniu 12 wojska sprzymierzone opuściły Bałakławę zostawiając w niej tylko rezerwy, i posunęły się ku Sebastopolowi. Od dnia 9go ogień obustronny trwa ciągle, a Rosyanie ciskają na sprzymierzonych bomby, które w większej części w powietrzu pękają.

Według raportów z Konstantynopola z dnia 19go nadeszły tam wiadomości z Krymu z dnia 18go, według których przednia straż rosyjska przeciągnęła przez Eupatoryę. Sprzymierzeni stoją w bardzo silnej pozycyi nad Kaczą i Belbekiem. Nie ulega żadnej wątpliwości, że w tym punkcie przyjdzie niedługo do stanowczego starcia się.

Z Jass donoszą, że d. 7go b. m. Wielcy książęta Mikołaj i Michał przybyli z Odessy do Kiszeniowa i przywiezli księciu Gorczakowowi patent naczelnego wodza w Nowo Rosyi. Jedna dywizya jazdy (zapełnione rezerwowój) przeszła Dniestr pod Soroką i udała się do armii w Nowej Rosyi.

Z Zadry donosi depeza 26go, iż ks. Daniel Czarnogórski przybył tam z archimandrytą Cetynii i udał się do Tryestu.

Gaz. Krzyżowa otrzymała ostrzeżenie piśmienne z powodu nienawistnego zaczepiania politycznych stosunków Francyi a mianowicie rządu tamecznego, tudzież kroków przez inne rządy przedsiębranych, a nawet oczerniania ich. Dziennik zagrożony został zamknięciem.

Börsen Halle donosi, że na posiedzeniu Landthingu w Kopenhadze 23go odczytano pismo ministerjalne zawierające obrady tej izby aż do zwolnienia nowej izby niższej.

URZĘDOWE.

Kundmachung.

[N. 25,255.] Zur Erzielung der erwünschten Gleichartigkeit und Einheit in dem Verkehre der als österr. Special-Commissionen für die Betheilung österr. Künstler an der im Jahre 1855 zu Paris stattfindenden allgemeinen Industrie- und Kunstausstellung bestellten Kunstakademien in Wien, Mailand und Venedig hat das h. k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht laut Erlass vom 7ten Oktober 1854 Z. 14,675 es für zweckmässig befunden, dass von h. k. k. Handelsministerium für den unmittelbaren Verkehr mit der kais. französischen Ausstellungskommission in allen die Betheilung der österr. Industriellen an der genannten Ausstellung betreffenden Angelegenheiten aufgestellte Central-Comite auch für den unmittelbaren Verkehr mit der genannten Ausstellungskommission in Paris in allen die österr. Kunstbetheiligung betreffenden Angelegenheiten zu benutzen und zu diesem Behufe jenem Central-Comite den Referenten in Kunstangelegenheiten beim k. k. Unterrichtsministerium, Franz Grafen Thun, als Mitglied für die Kunstangelegenheiten beizugeben.

Durch diese Verfügung tritt in der den Kunstakademien in Wien, Mailand und Venedig übertragenen, die Wahl und Prüfung der für die Pariser-Kunstausstellung bestimmten Werke österr. Künstler betreffenden Wirksamkeit keine Aenderung ein; in allen übrigen Beziehungen aber stehen sie unter dem erwähnten Central-Comite in Wien, an welches sie ihre Anträge, allfälligen Anfragen oder sonstigen Berichte zu erstatten haben, indem sie durchaus in keine unmittelbare Verbindung mit der Ausstellungskommission in Paris zu treten haben.

Was mit Bezug auf die hierortige Kundmachung vom 10ten August 1854 Z. 18,099 zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Von der k. k. Landes-Regierung.

Krakau am 17ten Oktober 1854.

(1057) Obwieszczenie. (2-3)

W celu uzyskania pożądanego jednakowego postępowania w udzielaniu się akademii sztuk pięknych w Wiedniu, Medyolanie i Wenecji, które ustanowione zostały jako specjalne komisje dla artystów austriackich w celu udzielenia się ogólnej wystawie sztuk i przemysłowości w Paryżu w roku 1855 istniejącej, wysokie c. k. Ministerium oświecenia rozporządzeniem z dnia 7 października 1854 N. 14,675 uznalo za stosowne, postanowiony przez wysokie c. k. Ministerium handlu centralny komitet (dla bezpośredniego udzielania się z cesarsko-francuskimi komisjami wystawy pod względem udziału przemysłowców austriackich przy tejże wystawie co do dotyczących się spraw) użyć również do bezpośredniego komunikowania się z wyższymi wzmiankowanymi komisjami wystawy w Paryżu, w wszystkich sztukach austriackich dotyczących spraw, i w tymże celu nadać temu komitetowi jako członka, Referenta w sprawach sztuki przy c. k. Ministerium, Franciszka hrabię Thun.

Przez to powyższe rozporządzenie nie zachodzi żadna zmiana w zakresie działania akademii sztuk pięknych w Wiedniu, Medyolanie i Wenecji co do poruczonego im wyboru i rozpoznawania dzieł artystów austriackich na wystawę przeznaczonych, w wszystkich ale innych podlegają one komitetowi centralnemu w Wiedniu, któremu wszystkie swe projekta, zapytania lub sprawozdania innego rodzaju, przedkładać są winne, — a to ze względu że one nie mają wchodzić w bezpośredni związek z komisją wystawy w Paryżu.

Co odnośnie do obwieszczenia z dnia 10 sierpnia 1854 N. 18,099 do ogólnej podaje się wiadomości.

Z c. k. rządu krajowego.

Kraków dnia 17 października 1854.

(1060) Cirkulare (2-3)

an sämtliche Ortsobrigkeiten.

[N. 18,228.] Von Seite der Sandeoc k. k. Kreisbehörde wird bekannt gemacht, dass zur Verpachtung des Neusandoc städtischen Gutskörpers Zeleznikowa auf sechs nach einander folgende Jahre das ist, auf die Zeitperiode vom 24ten Juni 1855 bis dahin 1861 — der zweite Lizitationstermin auf den 1ten Dezember 1854 festgesetzt worden ist, welche Lizitation in der Neusandocer Magistrats-Kanzlei abgehalten werden wird.

Der Ausrufspreis beträgt nach dem Marktpreis-Durchschnitt der letzten 6 Jahre 659 fl. 21/2 kr. CMz.

Die Pachtlustigen haben an dem bestimmten Tage um die 9te Vormittagsstunde in der Neusandocer Magistratskanzlei zu erscheinen, und das 10/10-tige Vadium beizubringen.

Die Lizitationsbedingungen werden bei der Lizitationsverhandlung bekannt gegeben, und es steht übrigens frei, auch vor der Lizitation in die Lizitationsbedingungen beim Magistrate Einsicht zu nehmen.

Sandeoc am 24ten Oktober 1854.

(1059) Kundmachung. (1-3)

des k. k. Finanz-Ministeriums vom 15ten Oktober 1854,

die Wiedereinbringung der allgemeinen Verzehrungssteuer in der Stadt Krakau betreffend.

Seine k. k. apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 18. August l. J. die Wiedereinführung der allgemeinen Verzehrungssteuer in der Stadt Krakau vom 1. November 1854 an, zu gestatten geruht.

Von diesem Tage an, tritt die bisher in Krakau bestandene Schlacht- und Tranksteuer ausser Wirksamkeit, —

d. Nr. 26,069 Kundmachung (1063-1-3)

der k. k. Finanz-Landesdirektion zu Lemberg d. 10 Oktober 1854 Z. 43,870

betreffend die Einführung und den Verschleiss der Stempelmarken, insbesondere jener für Kalender und Ankündigungen, die Uiberstempelung derselben und der auf Gewerbs- und Handels-Büchern befestigten Marken, dann Stempelung der Spielkarten.

Zur Ausführung der Bestimmungen der Erlasse des hohen k. k. Finanzministeriums vom 28ten März 1854, und 29 September 1854 (Reichsgesetzblatt 1854 Stück 24 und 80 Nro 70 und 248), wornach die Verwendung von Stempelmarken statt des Stempelpapiers, und zwar bis auf weitere Anordnung neben dem letzteren, mit 1ten November 1854 in Wirksamkeit zu treten hat, wird im Grunde des Erlasses des hohen k. k. Finanzministeriums vom 29ten September 1854 Z. 41,713 folgendes zur allgemeinen Kenntniss gebracht:

1) die bisher von den Stempelämtern besorgten Amtshandlungen (§. 2 der mit Gubernial-Kundmachung vom 16ten April 1850 Z. 4,657 bekannt gegebener Verordnung des hohen k. k. Finanzministeriums vom 9ten April 1850) hinsichtlich der Handels- und Gewerbsbücher, von welchen die Parthei die Gesamtgebühren auf dem 1ten Bogen des Buches entrichten will, dann die Uiberstempelung der auf Handels- und Gewerbsbüchern befestigten Stempelmarken wird in Lemberg dem k. k. Gebührenmessungsamte, ausserhalb Lemberg aber den k. k. Steuerämtern ausschliesslich übertragen.

2) Der Verschleiss der Stempelmarken für Kalender und Ankündigungen, und die Uiberstempelung dieser Stempelmarken, bleibt den k. k. Steuerämtern allein vorbehalten.

3) Die Stempelung der Spielkarten auf die bisherige Art, wird den k. k. Hauptzollämtern in Lemberg und Krakau übertragen.

Vorstehende Kundmachung wird hiemit bezüglich auf den im Landesregierungsblatte für das Krakauer Verwaltungsgebieth, Jahrgang 1854, VIII Stück Nro. 30 kundgemachten hohen Finanzministerialerlass vom 29ten September 1850 zur allgemeiner Kenntniss gebracht.

Von der k. k. Landes-Regierung

Krakau den 22ten Oktober 1854.

k. k. Landes-Präsident

Franz Graf Mercandin.

d. Nr. 26,069 Obwieszczenie (1063-1-3)

c. k. Dyrekcji Krajowej Skarbu we Lwowie, z d. 10 października 1854 r. Nr. 43,870

tyczące się zaprowadzenia i sprzedaży marków stęplowych, szczególnie na Kalendarze i obwieszczenia, przestępowania tychże i marków na książki przemysłowo-handlowe przyzwoconych tudzież stęplowania kart do grania.

W wykonaniu przepisów rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 28 marca 1854 i 29 września t. r. (dziennik praw Państwa z r. 1854, Część 24 i 83, Nr. 70 i 248), wedle którego używanie marków stęplowych w miejsce papieru stęplowego, a mianowicie aż do dalszego postanowienia obok ostatniego z dn. 1go listopada 1854 w działalność ma nastąpić, na zasadzie reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 29go września 1854 Nr. 41,713, podaje się do powszechnej wiadomości:

1) Uskuteczniacie dotąd przez urzęda stęplowe czynności (§. 2 rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 9 kwietnia 1850, obwieszczeniem gubernialnym z dnia 16 kwietnia 1850 roku, Nr. 4,657 ogłoszonego), względnie książek handlowo-przemysłowych, od których strona łączną należycie na pierwszym arkuszu książki opłacić sobie życzy, tudzież przestępowania marków stęplowych na książkach handlowych i przemysłowych przyzwoconych, porucza się wyłącznie we Lwowie c. k. Urzędowi do wyniaru należytości przeznaczonemu, po za Lwowem zaś c. k. Urzędowi podatkowemu.

2) Sprzedaż marków stęplowych na Kalendarze i obwieszczenia posłużycy mających, tudzież przestępowanie tychże marków stęplowych, pozostawia się wyłącznie c. k. Urzędowi podatkowemu.

3) Stęplowanie kart do grania w sposób dotąd praktykowany, porucza się c. k. głównym Urzędowi celnym we Lwowie i Krakowie.

Zamieszczone powyższymi obwieszczenia, odnośnie do ogłoszonego w dzienniku Rządu krajowego dla obwodu rządowego Krakowskiego z roku 1854, część VIII Nr. 30 reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 29go września 1854 r., podaje się do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Rządu krajowego,

w Krakowie dnia 22 października 1854 r.

C. k. Prezydent Rządu krajowego

Franciszek Hrabia Mercandin.

(1059) Obwieszczenie. (1-3)

c. k. Ministra Skarbu z dnia 25go października 1854,

tyczące się przywrócenia ogólnego poboru akcyzowego w mieście Krakowie.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył dozwolić Najwyższem Postanowieniem z dnia 18 sierpnia b. r. przywrócenie ogólnego poboru akcyzowego w mieście Krakowie od dnia 1 listopada 1854 poczynając.

Od powyższego dnia poczynając, zniesiony zostaje istniejący dotąd w Krakowie podatek od trunków i rzezi

• i es werden von den in dem angehängten Tarife benannten Gegenständen die bei denselben aufgeführten Gebühren bei dem Eintritte über die Linie, bei den an denselben aufgestellten Linienämtern und dem im Innern der Stadt befindlichen Verzehrungssteuer-Hauptämtern dann bei den steuerbaren Viehschlachtungen und bei Einbringung der Brodfrüchte in die Mühle durch Pächter eingehoben. In Folge dessen wird Nachstehendes zur allgemeinen Kenntniss gebracht:

§. 1. Die Stadt Krakau wird in Absicht auf die Verzehrungssteuer als geschlossen erklärt.

§. 2. Die Punkte, an welchen die Einbringung und Ausladung steuerbarer Gegenstände gestattet ist, werden bekannt gemacht und auf eine kennbare Art bezeichnet werden.

An allen andern Punkten ist die Einbringung und Ausladung steuerpflichtiger Gegenstände bei Vermeidung der auf die vorschriftswidrige Einbringung steuerbarer Gegenstände verhängten Strafen verboten.

§. 3. Alle in dem angehängten Tarife benannten Gegenstände müssen bei ihrer Einbringung inner die Steuerlinie bei dem am Eingange aufgestellten Linienamte gestellt und nach Gattung und Menge mündlich oder schriftlich angegeben (angesagt) werden.

Auf Grund dieser Ansage wird die tarifmässige Steuergebühr bemessen und solche gegen Auslösung einer auf amtlich vorgedrucktem Papiere auszufertigenden Zahlungsbollete (Steuerbollete) eingehoben. Vor Entrichtung der Gebühr und Empfang der Bollete und vor Beendigung der hiernach vorzunehmenden Untersuchung (Beschau) des angegebenen Gegenstandes in Absicht auf dessen Gattung und Menge, darf derselbe nicht von dem Amte weg in das Stadtgebieth gebracht werden.

Von der Steuerentrichtung sind blos reisende rückichtlich jener steuerbaren Gegenstände ausgenommen, welche sie in einer ihrem Reisebedarfe angemessenen Menge zum eigenen Verbruche während der Reise mit sich führen.

§. 4. Frei von der Entrichtung der Gebühr sind ferner steuerbare Gegenstände, wenn sie von einer Parthei in einer so geringen Menge eingebracht werden, dass von der Gesamtmenge dieser Gegenstände die entfallende Steuergebühr mit Einschluss des Gemeindeguschlags den Betrag von Einem Kreuzer nicht erreicht.

§. 5. Ausgenommen von der Steuerentrichtung an der Steuerlinie sind das unter der Tarifpost 10 benannte Schlachtvieh, dann die in der Tarifpost 31 benannten Brodfrüchte.

Das erstere ist wie bisher bei der Schlachtung, die letzteren ebenfalls wie bisher bei der Vermahlung in der Stadt Krakau zu versteuern.

§. 6. In der Regel ist die Steuergebühr nach der von dem Steuerpflichtigen selbst angegebenen (angesagten) Gattung und Menge zu bemessen. Bei einer entdeckten unrichtigen Angabe jedoch wird die Steuergebühr entweder nach der angegebenen oder der vorgefundenen Gattung und Menge eingehoben, je nachdem die Gebühr in dem einen oder dem anderen Falle, mit dem höheren Betrage entfällt.

§. 7. Sind die steuerbaren Gegenstände zur Durchfuhr durch die Stadt Krakau bestimmt und hiezu bei dem Linienamte angemeldet worden, so findet eine Entrichtung der Verzehrungssteuer unter der Bedingung nicht Statt, wenn dieselben entweder bis zum Austrittsamte unter Aufsicht begleitet, oder aber bis zu ihrem Wiederaustritte unter gefallsämtliche Sperre oder Aufsicht gestellt werden.

§. 8. Die bisher bestandenen, die Uiberwachung des Verkehrs mit geistigen Flüssigkeiten in Krakau und die Hintanhaltung der Anhäufung des hochgradigen Brandweines in der nächsten Nähe von Krakau bezweckenden Vorschriften, als:

a) Die unterm 2. April 1851, Z. 3720 republicirte Verordnung des ehemaligen Krakauer Zivil-Administrations-Rathes vom 20. Mai 1846, nach welcher in den die Stadt Krakau umschliessenden Orten Zwierzyniec, Czarna-Wies, Łobzów, Krowodrza, die beiden Prądnik, Olsza, Piaski und Dąbie kein Brandweingeist und Aquavit unterhalten und bloss Schaumbrandwein verkauft werden soll, dann

b) die Vorschrift über die mit dem Beschlusse des bestandenen Senates vom 19. März 1837, Z. 2602 in Ausführung seiner Anordnungen vom 24. Juni 1833, Z. 3684, 31. Juli 1833, Z. 4772 und 5. Februar 1836, Z. 7478 eingeleiteten Getränke-Kontrolle bei den Getränkhändlern und Schänkern, so wie

c) die Bestimmung, wornach die gebrannten geistigen Flüssigkeiten und über die Linienämter Podgórze, Mogiła, Warschau, Breslau, Łobzów und Zwierzyniec in die Stadt gebracht werden dürfen, dann

d) die Anordnung des k. k. Hofkommissärs vom 15. Juli 1847, Z. 856 über die Landung steuerpflichtiger Gegenstände an dem Krakauer Weichselufer, eben so wie

e) die von demselben unterm 15. Juli 1847, Z. 849 hinsichtlich der Viehschlachtungen in Krakau getroffenen Anordnungen und die bisher in Bezug auf das beschlachtete Vieh bestehende, mit der Verordnung des Krakauer Senates vom 23. Dezember 1836, Z. 4177 eingeführte Kontrolle bleiben auch in der Folge in Kraft.

§. 9. Die aus den Staaten des Zollvereines in die Stadt Krakau eingeführten steuerbaren Artikel sind Kraft des zwischen Oesterreich und Preussen abgeschlossenen Zoll- und Handelsvertrages vom 19. Februar 1853 nach den in der dem angehängten Tarife beigefügten Anmerkungen enthaltenen Bestimmungen zu behandeln.

§. 10. Die Uibertretungen der die allgemeine Verzehrungssteuer und den Gemeindeguschlag betreffenden Vorschriften werden nach dem Strafgesetze über Gefallsübertretungen vom Jahre 1835 behandelt.

(Schluss in der Beilage).

bydła, — a od artykułów, w dołączonej obok taryfie wyszczególnionych, przytoczone obok nich należytości przy wprowadzeniu przez rogatke, przez urzędy rogatkowe tamże ustanowione i w urzędzie głównym podatku konsumpcyjnego wewnątrz miasta znajdującym się, tudzież od rzezi bydła opodatkowanej i od wprowadzania zboża do młyna przez dzierżawców, pobierane będą. W skutek tego podaje się do powszechnej wiadomości co następuje:

§. 1. Miasto Kraków względnie poboru akcyzowego uważane zostaje jako zamknięte.

§. 2. Punkta, na których pobieranie i wyładowanie przedmiotów opłacie podatkowej ulegających, jest dozwolone, ogłoszone i znakami oznaczone będą.

Na wszystkich innych punktach pobieranie i wyładowanie przedmiotów opłacie akcyzowej ulegających, pod zagrożeniem kar na wprowadzanie przedmiotów podatku ulegających przepisom przeciwnie wymierzonych jest zabronione.

§. 3. Wszystkie w dołączonej taryfie wyszczególnione artykuły muszą być przy wprowadzaniu ich w pośród rogatki, w urzędzie rogatkowym przy wstępnie ustanowionym, złożone i według gatunku i ilości ustnie lub pismienno podane (deklarowane).

Na zasadzie tej deklaracji, wymierzona zostanie należytość akcyzowa stosownie do taryfy, i takowa za doręceniem bolety płatniczej (boleta podatkowa) na papierze przez urząd drukowanej, wystawie się mającej, pobierana. Przed opłaceniem należytości i przyjęciem bolety i przed ukończeniem przedsięwzięcia się mającej w tym względzie rewizji artykułu zadeklarowanego w zamiarze sprawdzenia gatunku i mnogości tegoż, nie może być takowy z urzędu odebrany i do miasta poniesiony.

Od opłaty podatku wyjęci są jedynie podróżni względnie takich artykułów opodatkowaniu ulegających, które w ilości do ich potrzeby w podróży zastosowanej do własnego użytku w czasie podróży z sobą prowadzą.

§. 4. Wolne od opłaty należytości są następnie artykuły podatkowe ulegające, jeżeli przez stronę w tak małej ilości wprowadzane zostaną, że od łącznej ilości tychże przedmiotów przypadająca należytość akcyzowa łącznie z dodatkiem gminnym kwoty krajcara jednego nie dochodzi.

§. 5. Od opłaty akcyzowej na rogatce, wyjęte jest bydło pod pozycją 31 taryfy zamieszczonej.

Pierwsze powinno być jak dotąd przy rzezi, drugie podobnie jak dotąd przy melciu w mieście Krakowie opłacane.

§. 6. Według reguły powinna być opłata podatkowa według rodzaju i ilości przez opodatkujących samych zadeklarowanej wymierzona. Przy odkrytej nieprawdziwej deklaracji jednak, należytość podatkowa albo według podanego gatunku i ilości lub znalezionej, ściągnięta będzie, o ile należytość w jednym lub drugim przypadku z wyższą kwotą przypada.

§. 7. Jeżeli artykuły opodatkowaniu ulegające przeznaczone są do przewozu przez miasto Kraków i w tym celu w urzędzie rogatkowym podane zostaną, w takim razie opłacenie podatku akcyzowego pod tym warunkiem nie ma miejsca, jeżeli takowe albo do urzędu przy który wyprawdzone zostaną pod dozorem odprowadzone, lub też aż do ich wyprawdzenia pod zamknięcie urzędu cłowego lub dozór oddane będą.

§. 8. Istniejące dotąd przepisy, mające na celu dopilnowanie handlu z trunkami w Krakowie i wstrzymanie nagromadzenia wódki wysoko-gradusowej w pobliskości miasta Krakowa — jako to:

a) rozporządzenie byłej Rady Administracyjnej cywilnej w Krakowie z dnia 20go maja 1846 pod dniem 2go kwietnia 1851 N. 3720 republicowane, wedle którego we wsiach miasto Kraków otaczających, jako to: Zwierzyniec, Czarny-Wsi, Łobzowie, Krowodrzy, w obu Prądnikach, Olszy, Piaskach i Dąbiu zabroniono utrzymywać spirytus i okowitę, a jedynie wódkę szumówkę sprzedawać dozwolono,

b) przepis tyczący się zaprowadzenia kontroli trunków u sprzedających trunki i szynkarzy postanowieniem byłego Senatu z dnia 19 marca 1837 N. 2602 w wykonaniu jego rozporządzeń z d. 24 czerwca 1833 N. 3684, 31 lipca 1833 N. 4772 i 5 lutego 1836 N. 7478.

c) postanowienie wedle którego wszelkie trunki tylko przez urzędy rogatkowe, to jest Podgórski, Mogilski, Warszawski, Wroclawski, Łobzowski i Zwierzyniecki do miasta wprowadzone być mogą, tudzież

d) rozporządzenie c. k. Komisarza Nadwornego z dnia 15 lipca 1847 M. 856 tyczące się ładowania artykułów opodatkowanych na brzegu Wisły w Krakowie, — jak niemniej

e) rozporządzenie przez tegoż pod d. 15 lipca 1847 N. 849 wydane, tyczące się rzezi bydła w Krakowie i kontrola odnosząca się do zabitego bydła dotąd istniejąca, rozporządzeniem Senatu Krakowskiego z dnia 23 grudnia 1836 N. 4177 zaprowadzona, pozostaną i nadal w swej mocy.

§. 9. Artykuły opodatkowane z Państw należących do towarzystwa cłowego do miasta Krakowa wprowadzone, na mocy zawartego pomiędzy Austrią i Prusami kontraktu celnego i handlowego z d. 19 lutego 1853 ulegają przepisom według uwagi w dołączonej taryfie zamieszczonej.

§. 10. Przestępstwa przepisów tyczących się ogólnego poboru akcyzowego i dodatku gminnego, karane będą według ustawy "karnej" o przestępstwach cłowych z roku 1835.

(Dokonczenie w Dodatku).

Verzehrungs-Steuer-Tarif

für die Stadt Krakau und deren Vorstädte.

Tarifpost-Nr.	Benennung der steuerbaren Gegenstände	Maasstab der Belegung	Gebührenbetrag				Anmerkung
			an Verzehrersteuer		an Gemeindegeldzuschlag		
			fl.	kr.	fl.	kr.	
1	Rhum, Arrak, Punschessenz, Rosoglio, Liquer und alle versüßten geistigen Getränke	n. ö. Eimer	—	—	7 56	7 56	Alle Steuerpflichtigen Gegenstände, rücksichtlich deren nicht eine andere Bestimmung im Tarife angeführt ist, werden bei der Einfuhr versteuert. Zu den T. P. 1, 2, 3. Im Falle der Erzeugung gebrannter geistiger Flüssigkeiten innerhalb der V. St. Linie der Stadt Krakau sammt Vorstädten, kommen hinsichtlich der zu entrichtenden Verz. Steuer die Bestimmungen der Kreisschreiben vom 1ten September 1835, Z. 53,274, und 27 Oktober 1849, Z. 61,276, ferner das Finanz-Ministr. Dekret vom 12 September 1853, Z. 14,432 (Landes-Reg.-Bl. I. Abth., XLI. Stück, Nro 179, pag. 654) in Anwendung.
2	Branntweingeist, Weingeistfirnis, Tischlerpollitur, riechende Geister, Tinkturen, Essenzen und überhaupt alle mit Ingredienzien versüßten Flüssigkeiten, in welchen Branntweingeist als Hauptbestandtheil erscheint, so auch	bei der Einfuhr und bei der Erzeugung	—	—	7 56	7 56	
3	Branntwein bis einschüssig 20 ^o nach Beaumé Branntwein bis einschüssig 30 ^o nach Beaumé Branntwein über einschüssig 30 ^o nach Beaumé	dtto	—	—	5 17 1/2	5 17 1/2	
4	Wein	dtto	1	24	—	2 14	
5	Weinmost und Weinmaische	dtto	1	3	—	1 3	
6	Obstmost	dtto	—	30	—	30	
7 a)	Meth, nicht besonders genannter, bei der Einfuhr	dtto	—	30	2 30	3	Zur T. P. 7 b. Hinsichtlich der Metherzeugung in Krakau sind die Bestimmungen der Kundmachung der bestandenen Hofkommission vom 14. Juli 1847, Z. 844 (Prov-Gesetz-Samm. ex 1847, Nr. 98, pag. 298-300) zu beobachten.
b)	Meth-Essenz; Weichsel-, Himbeer-, Korinth-, Jungfern-Meth, bei der Einfuhr	dtto	—	30	3 26	3 56	
c)	Meth bei der Erzeugung nach dem Gewicht des hiezu verwendeten Honigs	Wr. Ztr.	—	—	3 20	3 20	
8 a)	Bier bei der Einfuhr, und zwar: aa) Porter- und Englisch-Bier bb) alle anderen Gattungen	n. ö. Eim.	—	10	1 30	1 40	Zur T. P. 8. Sobald die mit dem Erlasse des Finanz-Ministeriums vom 19. Dezember 1852 erlassenen kundgemachten Bestimmungen rücksichtlich der Einhebung der Verz.-Steuer vom Biere vollständig in Wirksamkeit treten, wird für Krakau der nämliche gelten, was für Lemberg angeordnet werden wird.
b)	Bier bei der Erzeugung	dtto	—	40	10	50	
9	Essig	dtto	—	15	3	18	
10	Schlachtvieh, d. i. Ochsen, Stiere, Kühe und Kälber über Ein Jahr	v. Stück	4	—	36	4 36	Zur T. P. 10 bis incl. 15. Vom Schlachtvieh ist die Verz.-Steuer nicht bei der Einfuhr, sondern bei der Schlachtung in der Stadt, dagegen vom Stehvieh (T. P. 11 bis incl. 15) bei dem Eintritte über die V. St. Linie zu entrichten. Hinsichtlich der Schlachtungen überhaupt kommen die Bestimmungen der Kundmachung der best. Hofkommission vom 15 Juli 1847 Z. 1849, (Prov.-Gesetz-Sammlung ex 1847, Nr. 100, pag. 302) in Anwendung. Der Schlachthauszins d. i. die Gebühr f. d. Benützung des städt. Schlachthauses, bleibt hier ausser Betracht, weil diese Gebühr ein v. d. Stadtgemeinde selbst verwit. Kom. Einkommen ist.
11	Kälber bis zum Alter eines Jahres	dtto	—	40	2	42	
12	Schafe, Widder, Ziegen, Böcke, Hammel oder Schöpse	dtto	—	15	3 3/4	15 3/4	
13 a)	Lämmer bis zu 25 Pfund, Spanferkel	dtto	—	10	2 1/4	12 1/4	
b)	Kitze	dtto	—	4	1 1/4	5 1/4	
14	Frischlinge, d. h. Schweine von 9 bis 35 Pfund einschliessig	dtto	—	30	7 3/4	37 3/4	
15	Schweine über 35 Pfund ohne Unterschied	dtto	1	—	3	1 3	
16	Frisches Fleisch ohne Unterschied, einzelne Theile des geschlachteten Viehes, dann eingesalzenes, geräuchertes und eingepöckeltes Fleisch, Salami und andere Würste	Wr. Ztr.	—	50	25	1 15	
Anmerkung. Von Thieren, welchen nur einzelne Theile, wie der Kopf oder die Füße abgenommen sind, ist die Steuergebühr nach dem für das ganze Vieh per Stück ausgesprochenen Tarifsätze einzuheben.							
17	Zahmes Geflügel, Truthüner, Gänse, Enten, Kapanner u. dgl.	v. Stück	—	3	3/4	3 3/4	
18	Hühner, d. h. Hähne, alte und junge Hühner, Tauben	Paare	—	1	1/4	1 1/4	
19	Wildpret, Hirsche	Stück	1	—	30	1 30	
20	Wildschweine von 30 Pfund und darüber, dann Dammhirsche	dtto	—	45	22 1/2	1 7 1/2	
21	Wildpret, Frischlinge, Rehe, Gamsen	dtto	—	15	7	22 1/2	
22	Hasen	dtto	—	3	1 1/4	4 1/4	
23	Ausgehacktes Roth- und Schwarzwild	Wr. Ztr.	1	—	30	1 30	
24	Federwild, Fasanen, Auerhühner, Birkhühner	v. Stück	—	6	3	9	
25	Federwild, a) Hasel-Schnee- und Steinhühner, Wildgänse, Trappen, Wildenten (mit Ausnahme der Duckenten) Waldschnepfen, Repphühner und Wildtauben b) Rohrhühner, Duckenten und Moos auch Weide und Wiesenschnepfen	dtto	—	3	1 1/2	4 1/2	
26	Drossen, Krametsvögel, Wachteln, Lerchen und alle andern Vögel zum Genusse	Dutzend	—	1	4 1/2	1 3/4	
27	Fische und Schalthiere, die nicht besonders genant sind, aus dem Meere, aus Flüssen, Bächen, Seen und Teichen, frisch, gesalzen, geräuchert und marinirt, dann Fischrogen	Wr. Ztr.	1	—	30	1 30	
28	Weissfische gemeine Meerfische, als Calamari, Cospettoni, Rase, Sgomberi, Sippe, Tonine, Stockfische, Falchfische, Klippfische, Rothscheeren oder Rundfische, Schallen oder Butten, Häringe, Picklinge und Sprotten, Sardellen, ferner Krebse, Schnecken, Frösche, Austern, Meerspinnen und Meerkrebse	dtto	—	20	10	30	
29	Reis	dtto	1	—	30	1 30	
30 a)	Mehl aus Getreide, aus Kartoffeln und Hülsenfrüchten aller Art, Gries, gerollte und gebrochene Gerste, auch Perlgrauen genant, Hafergrütze,	dtto	—	1	—	30	

TARYFFA

Podatku akcyzowego dla miasta Krakowa i jego przedmieść.

Numer bieżący	Nazwa artykułów opodatkowanych	Stopa poborowa	O p l a t a				U w a g a
			akcyzowa		dodatkowa dla gminy miejskiej		
			złr.	kr.	złr.	kr.	
1	Rum, arak, essencya pun- czowa, rosoliss, likier i wszelkie trunki słodzo- ne	n. a. wiadro	—	—	7 56	7 56	Wszystkie artykuły opodatkowane, względnie których inny przepis w tar- ryfie nie jest zamieszczony, opłacane będą przy wprowadzeniu. Do poz. Tar. 1, 2, 3. Na wypa- dek wyrabiania trunków w pośród ro- gatek miasta Krakowa wraz z przed- mięciami, co do opłaty akcyzowej na- leży zastosować przepisy okólników z d. 1 września 1835 Nr. 53,274 i 27go października 1849 Nr. 61,276, tudzież dekret Ministerstwa Skarbu z dnia 12 września 1853 Nr. 14,432, (Dziennik Rządu krajowego, Oddział I, Część XLI, N. 179, strona 654).
2	Alkohol, spirytus winny, politura stolarska, olejki wonne, tynk- tury, essencye i w ogóle wszy- stkie cieczy, do których alko- hol, jako główna część skła- dowa wchodzi, mianowicie:	przy wprowadzeniu i przy wyrobie	—	—	7 56	7 56	
3	Wódka na 20 ^o Beaumego włącznie Okowita do 30 ^o Beaumego włą- cznie Spirytus nad 30 ^o Beaumego włą- cznie	dtto	—	—	5 17 1/2	5 17 1/2	
4	Wino	dtto	1	24	—	2 14	
5	Moszcz i zacier winny	dtto	1	3	—	1 3	
6	Moszcz owocowy	dtto	—	30	—	30	
7 a)	Miód zwyczajny przy wprowadzeniu	dtto	—	30	2 30	3	Do poz. Tar. 7 b. Względnie wyrobu miodu w Krakowie trzymać się należy przepisów ogłoszenia byłej Ko- misyi Nadwornej z dnia 14 lipca 1847 Nr. 844 (zbiór ustaw prow. z roku 1847, N. 98, strona 298—300).
b)	Essencya miodowa, wiśniak, mali- niak, dereśniak przy wprowadzeniu	dtto	—	30	3 26	3 56	
c)	Miód w miejscu wyrabiany, podług ilości miodu praśnego do wyrobu użytego	W. Cnt.	—	—	3 20	3 20	
8 a)	Piwo przy wprowadzeniu, a mianowicie: aa) Porter i piwo angielskie bb) Wszystkie inne gatunki piwa b) Piwo przy wyrobie	n. a. wiadro	—	10	1 30	1 40	Do poz. Tar. 8. Jak skoro ogło- szone przepisy reskrytem Ministerstwa Skarbu z dnia 19 grudnia 1852 wy- dane względnie poboru akcyzowego od piwa w zupełności w dziedzinie wej- dła dla Krakowa, ten sam zastosowany bę- dzie jako dla Lwowa rozporządzony zo- stanie.
9	Ocet	dtto	—	15	3	18	
10	Bydło grube to jest: woły, byki, kro- wy i cielęta nad rok liczące	od sztu.	4	—	36	4 36	
11	Cielęta do roku jednego	dtto	—	40	2	42	
12	Owce, barany, kozy, kozły, capy, sko- py	dtto	—	15	3/4	15 3/4	
13 a)	Jagnięta do 25 funtów ważące, pro- sięta	dtto	—	10	2 1/4	12 1/4	
b)	Kozłeta	dtto	—	4	1 1/4	5 1/4	
14	Warchlaki to jest świnię od 9 do 35 funtów włącznie ważące	dtto	—	30	7 3/4	37 3/4	
15	Świnię nad 35 funtów ważące bez róż- nicy	dtto	1	—	3	1 3	
16	Mięso świeże bez różnicy, części poje- dyncze zarzniętych bydła, mięso solone, wędzone i marynowane, sala- mi i wszelkie inne kiełbasy	Cnt. W.	—	50	25	1 15	Uwaga. Od bydła wprowadzonego, od którego pojedyncze części jak np. głowa lub nogi odcięte zostały, o- płata na całą sztukę bydła taryfą objęta wniesioną być winna
17	Drób: indyki, gęsi, kaczki, kapłony itp.	od sztu.	—	3	3/4	3 3/4	
18	Kury to jest: koguty, kury, kurczęta, gołębie	od pary	—	1	1/4	1 1/4	
19	Zwierzyna, jelenie	od sztu.	1	—	30	1 30	
20	Dziki od 30 funtów i więcej, danielę	dtto	—	45	22 1/2	1 7 1/2	
21	Warchlaki, sarny, kozy dzikie	dtto	—	15	7	22 1/2	
22	Zające	dtto	—	3	1 1/4	4 1/4	
23	Rozrąbana zwierzyna wszelkiego ro- dzaju	Cen. W.	1	—	30	1 30	
24	Dzikie ptastwo, bażanty, guszce	od sztu.	—	6	3	9	
25 a)	Jarzabki, śnieguły i kamienniczki, dzikie gęsi, dzikie kaczki, (z wyją- tkiem nurków) słomki, kuropatwy i dzikie gołębie	dtto	—	3	1 1/2	4 1/2	
b)	bałki, nurki, krzyki, bekasy i chru- ście	dtto	—	1	1/2	1 1/2	
26	Drozdy, kwiczoły, przepiórki, skowron- ki i wszystkie inne małe ptaki do jedzenia	od tuzin.	—	1	4 1/2	1 3/4	
27	Ryby i skorupiaki nieoznaczone, mors- kie, rzeczne, źródlane i stawowe, świeże, solone, wędzone, i maryno- wane, ikra rybia (kawior)	Cnt. W.	1	—	30	1 30	
28	Ryby rzeczne, zwyczajne ryby morskie, jako to: Calamari, Cospelloni, Ra- se, Sgomberi, Sippe, Tonine, stok- fische, flondry, płaszczki, śledzie, sar- derle, tudzież raki, ślimaki, ostrygi, pajaki i raki morskie	dtto	—	20	10	30	
29	Ryż	dtto	1	—	30	1 30	
30 a)	Mąka, ze zboża, ziemniaków i owo- ców strączkowych wszelkiego rodza- ju, gryz, kasza jęczmienna i perlo- wa, kasza owsiana, krajowe sago, go, maczka i gryz tatarszany i wszel- kie tego rodzaju kasze, kasza jagla- na, puder, chleb i w ogóle wszelkie	dtto	—	1	—	30	

Tarifpost-Nro	Benennung der steuerbaren Gegenstände	Massetab der Belegung	Gebührenbetrag					Anmerkung	Numer bieżący	Nazwa artykułów opodatkowanych	Stopa poborowa	Opłata					U w a g a
			an Verzehrssteuer		an Gemeindegemeinschaftszuschlag		Zusammen					akcyzowa	dodatkowa dla gminy miejskiej	Razem			
			fl.	kr.	fl.	kr.									fl.	kr.	
	inländischer Sago, Haideemehl und Haidegrütze und derlei Graupen, Hirsenbrei, Stärke, Kraftmehl, und Haarpuder, Brot und überhaupt jede Bäckerwaare, ferner Backwerk, Lebzeltten, Pfefferkuchen und Zwieback.	Wr. Ztr.	10		2		12		pieczywo, następnie ciasta, pierniki i suchary	Cntr. W.	10		2		12		
	b) Schrotbrot und Haferbrot	dtto	5		1		6		b) Chleb razowy i owsiany	dtto	5		1		6		
31	Brodfrüchte, als Weizen und Spelzkörner, türk. Waitzen, Roggen, Halbfucht in Körnern, Haidekorn	dtto	7 3/4		1		8 3/4		31 Zboże chlebne jako to: pszenica, orkisz, kukurudza, żyto i zboże mieszanne w ziarnie	dtto	7 3/4		1		8 3/4		
32	Hafer in Körnern	dtto	8		1		9		32 Owies w ziarnie	dtto	8		1		9		
33	Heu ohne Unterschied, eben so Mischling als Viehfutter	dtto	3		3/4		3 3/4		33 Siano bez różnicy, potraw i wszelka żywność bydłęca	dtto	3		3/4		3 3/4		
34	Stroh, Häckerling, Kleien, Rittstroh	dtto	3				3		34 Słoma, sieczka, otręby i mierzwa	dtto	3				3		
35	Gemüse und Küchenwaaren, als Blumenkohl, Spargel, grüne Erbsen, Bohnen, Gurken	dtto	6		1		7		35 Jarzyna i warzywa, jako to: jarmuż, szparagi, zielony groch, bób, ogórki	dtto	6		1		7		
36	Frisches Obst, Kastanien, Nüsse	dtto	12				12		36 Świeże owoce, kasztany i orzechy	dtto	12				12		
37	Gedörrtes, getrocknetes und eingelegtes Obst, Salsen	dtto	24		3		27		37 Suszone owoce, konfitury i soki	dtto	24		3		27		
38	a) Butter, frische und gesalzene, Schmalz, Gänsfett, Kerzen, aus Unschlitt und Spermacet auch Milli und Magarin Kerzen	dtto	1		12		1 12		38 a) Świeże i solone masło, smalec bydłocy i gęsi, świece lojowe, spermacetowe i stearynowe	dtto	1		12		1 12		
	b) Talg, Unschlitt, rohes und geschmolzenes Elain	dtto	50				50		b) Łój surowy, topiony i oczyszczony (Elaina)	dtto	50				50		
39	Schweifett u. Schweinschmalz, Schmeer, speck- und Knochenmark	dtto	40		2		42		39 Smalec wieprzowy i sadło, tłustość do smarowania, słonina, śpik	dtto	40		2		42		
40	Seife, gemeine, wohlriechende Oehlseife	dtto	1 12				1 12		40 Mydło zwyczajne, pachnące i olejkami zaprawiane	dtto	1 12				1 12		
41	Käse	dtto	45		2 1/4		47 1/4		41 Séry	dtto	45		2 1/4		47 1/4		
42	Wachs, gebleichtes und ungebleichtes, Wachskerzen und andere Wachsfabrikate	dtto	2 30		1 15		3 45		42 Wosk bielony i niebielony, świece i wszelkie inne wyroby woskowe	dtto	2 30		1 15		3 45		
43	Oehle, a) Hanf-Lein- und Rüböhl	dtto	50				50		43 Olej a) konopny, lniany i rzepakowy b) wszystkie inne oleje palne, oliwa, migdałowy, makowy i orzechowy olej, następnie palmowy i kokosowy olej	dtto	50				50		
	b) alle andere Brennöhle, Oliven-Mandeln-Mohnsaamen- und gemeines Nussöhl, ferner Palm- und Kokosöhl	dtto	50		3		53		44 Drzewo opalowe, twarde, żywiczne i jałowcowe	Sag W.	30		7 1/2		37 1/2		
44	Brennholz, hartes, Kien- und Wachholderholz	W. Klfr	30		7 1/2		37 1/2		45 Drzewo opalowe miękkie i okraglaki	dtto	20		5		25		
45	Brennholz, weiches und Bürtelholz	dtto	20		5		25		46 Węgle drzewiane	Cntr. W.	2		2/4		2 1/4		
46	Holzkohlen	Wr. Ztr.	2		2 1/4		4 1/4		47 Węgle kamienne	dtto	1				1		
47	Steinkohlen	dtto	1				1										

Zu T. P. 31. Die Versteuerung hat bei der Vermahlung in der Stadt Krakau zu geschehen, und es treten hierbei die Bestimmungen der Kundmachung der best. Hofkommission von 6. November 1847, Z. 363 (Prov.-Gesetz-Samml. v. J. 1847, Nr. 170, Seite 440-448) in Anwendung. Gerste ist steuerfrei. Der Kukuruz in Kolben, so genannter grüner Kukuruz ist bei der Einfuhr zur Versteuerung über Abschlag von 20% vom Tarifsatze.

Zu T. P. 36. Zu frischem Obst gehören auch frische Feigen, Beeren (Erdbeeren; Himbeeren).

Zur T. P. 44. Zum harten Brennholz gehören: Roth- und Weissbuchen, Eichen, Aborn, Esche, Ulmen.

Zu T. P. 45. Zum weichen Holz gehören: Birken, Erlen, Aspen, Linden, Schwarzpappel, alle Weidenarten, Nadelhölzer (Kiefer, Fichten, Tannen, Lärchen).

Zu T. P. 47. Das Gewicht der Steinkohlen kann von den Partheien nach sogenannten Berglathern (im gewöhnlichen Verkehre Klafter genannt) angemeldet werden. (Kundmachung der Krakauer Hofkommission v 15. Juli 1847, Z. 1856).

Anmerkung.

A. Behandlung verzehrungssteuerbarer Artikel, welche aus den Staaten des Zollvereins kraft des zwischen Osterreich und Preussen abgeschlossenen Handels- und Zollvertrags vom 19. Februar 1853 in die Stadt Krakau eingeführt werden.

1) Der handels- und Zollvertrag zwischen Osterreich und Preussen vom 19 Februar 1853 (Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1853 LXVIII. Stück, Nr. 207, p. 1085), welchem nachträglich auch die Herzogth. Parma und Modena, so wie sämtliche mit Preussen zollvereinte deutsche Staaten beigetreten sind, enthält im Art. 9. die Bestimmung, dass von allen Erzeugnissen, die nach der dem Art. 3. dieses Vertrages angeschlossen. Anlage I. B. aus dem Gebiete des einen Vertrag schliessenden Theiles in das des andern zu ermässigten Zollsätzen eingehen, und von welchem zollordnungsmässig dargethan wird, dass sie als ausländisches Eingangsgut die zollämliche Behandlung bei einer Einheitsbehörde des Letzteren bestanden haben, oder derselben noch unterliegen, keine weitere Abgabe irgend einer Art, sei es für Rechnung des Staates oder für Rechnung von Kommunen und Korporationen, erhoben werden darf, jedoch mit Vorbehalt derjenigen innern Steuern, welche in einem der kontrahirenden Staaten auf die weitere Verarbeitung oder auf anderweitige Bereitung aus solchen Erzeugnissen, ohne Unterscheid des ausländischen oder inländischen Ursprungs, allgemein gelegt sind.

Demgemäss darf von allen im Verz. I. B. aufgeführten Gegenständen, welche nach den bestehenden Vorschriften verzehrungssteuerpflichtig sind, weder die Verz.-Steuer als Hauptsteuer noch ein Gemeindegemeinschaftszuschlag eingehoben werden, sobald es von demselben zollordnungsmässig dargethan wird, dass sie als ausländisches Eingangsgut die zollämtl. Behandlung bei einem k. k. östr. Zollamte bestanden haben, oder derselben noch unterliegen. Der nachfolgende Auszug umfasst jene Postnummern des bezogenen Verz. I. B., der im Zwischenverkehre einem ermässigten Zollsatz, unterliegenden Gegenstände, aus dem östr. preuss. Hds- und Zollvertrage, welche Artikel enthalten, von welchen bei deren Einfuhr in die Stadt Krakau, sobald die oberwähnte zollordnungsmässige Nachweisung, dass sie ein aus dem deutschen Zollvereine kom-

U w a g a.

A. Postepowanie z artykułami opodatkowanymi, które z Państw Towarzystwa Celnego, na mocy traktatu handlowego i celnego z dnia 19 lutego 1853 r. pomiędzy Austryą i Prusami zawartego, do miasta Krakowa wprowadzone zostają.

1. Traktat handlowy i celny pomiędzy Austryą i Prusami z dnia 19 lutego 1853, (Dziennik Praw Państwa z roku 1843, Część LXVIII, N. 207, strona 1085), do którego dodatkowo Księstwa Parma i Modena, tudzież wszystkie z Prusami celnie połączone niemieckie Państwa przystąpiły, zawiera w Art. 9. przepis, że od wszystkich wyrobów, które według załączonego Art. 3 tegoż traktatu Allegatu I. B. z obrotu części traktat zawierającej do drugiej po umiarkowanych opłatach celnych wprowadzane zostają, i od którego cła wedle przepisów udowodnione zostanie, że jako zagraniczny towar opłatę celną u Władzy Poborowej ostatniego złożyły, lub takowej jeszcze podlegają, żadna dalsza opłata jakiego bądź rodzaju, czyli to na rachunek kraju, lub na rachunek Gmin i korporacji, pobierana być nie może, przy pozostawieniu jednak takich wewnętrznych podatków, które w jednym z kontraktowanych Państw na następne wyrobienie lub na inne przyrzęczenie z tego rodzaju wyrobów bez różnicy zagranicznego lub krajowego pochodzenia w ogólności są nałożone.

Stosownie do tego od wszystkich w wykazie I. B. przytoczonych artykułów, które wedle istniejących przepisów opodatkowaniu ulegają, nie może być ani podatek akcyzowy jako podatek główny, ani opłata dodatkowa dla Gminy pobierana, jak skoro przepisem celnym odpowiednio udowodnionem zostało, że jako zagraniczny towar wprowadzony, postępowaniu celnemu w c. k. Austriackim Urzędzie celnym uległ, lub takowemu jeszcze ulegnie. — Następujący wyciąg zawiera numerą pozycyj powołanego wykazu I. B. w wzajemnym handlu zniżonemu cłowi podlegających artykułów, z austr. prusk. traktatu handlowego i celnego, które zawierają artykuły, od których przy ich wprowadzeniu do miasta Krakowa, jak skoro wyżej wspomniany dowód z urzędu celnego, że są produktem z niemieckiego Państwa celnego pochodzą-

Do poz. 31. Opłata ma być przy wymieleniu w mieście Krakowie wniesiona i mają się zastosować postanowienia obwieszczeniem b. c. k. Komisji Nadwornej z d. 6 listopada 1847 do L. 363 (zbiór rozporządzeń prow. z r. 1847, N. 170, pag. 440-448) objęte.

Jeźmieni wyjęty jest z p.d opłaty. Opłata od kukurydzy w główkach, tak zwanej kukurydzy zielonej, ma być przy wprowadzeniu, po odtrąceniu jednakże 20% od stopy taryfą objętej, wniesiona. **Do poz. 36.** Do owoców świeżych liczą się: świeże figi i wszelkie jagody (poziomki, maliny).

Do poz. 44. Do twardego drzewa liczą się: buk, grab, dąb, jawór, jesion i wiąz.

Do poz. 45. Do miękkiego drzewa liczą się: brzoza, osza, osika, lipy, topole, wszystkie gatunki wierzb, szpilkowe (sosny, świerk, jodły i modrzew).

Do poz. 47. Waga węgla kamiennych może być przez strony według tak zwaney miary Berglathern (w zwyczajnym handlu siaga zwana) deklarowaną. (Obwieszczenie b. Komisji Nadwornej Krakowskiej z dnia 15 lipca 1847 N. 1856.)

mendes Eingangsgut sind, geliefert wird, weder eine Verzehr-Steuer, noch ein Gemeindeguschlag (soferne diese Artikel im gegenwärtigen Tariffe mit diesen Gebühren belegt sind), eingehoben werden darf.

Benennung der Gegenstände.

- 9 Fette, nämlich: Butter, frische oder eingeschmolzene, Thierfett, ungeschmolzenes oder geschmolzenes (Talg, Schmalz, Gänsefett, Schweinefett) Speck, Stearin, Stearinsäure.
15 Käse.
21 Lichte: Talg- Wachs- Wallrath- und Stearinlichte, Wachsstöcke.
22 Oehle, nämlich: Hanf- Lein- und Rüböl in Fässern.
26 Speisen zubereitete, nämlich:
a) Chokolade und Chokoladen-Surrogate, so wie Chokoladenfabrikate Rachault des Arabes, Konfituren, Zuckerwerk, Kuchenwerk, Zwieback aller Art mit Ausnahme von Schiffzwickback, mit Zucker, Essig, Oehl oder sonst namentlich alle in Flaschen, Büchsen u. dgl. eingemachte, eingedämpfte oder auch eingesalzene Früchte: Gewürze, Gemüse un andere Consumtibilien.
Die Beamthandlung aller dieser Artikel beim Eintritt nach Krakau darf nicht durch die Verz.-Steuer-Linienämter, sondern nur durch das k. k. Gef. Hptamt in Krakau gepflogen werden, an welches daher solche Gegenstände zur zollordnungsmässigen Nachweisung der Verzollung von den Linienämtern stets vorschriftmässig anzuweisen resp. zu stellen sind.
Alle anderen Gegenstände sind in Beziehung auf die Verz.-Steuer und den Gemeindeguschlag als einheimisch zu behandeln. (F. M. D. vom 5. December 1853, Z. 892).
2) In Beziehung auf die Behandlung der aus Fremden, nicht dem Handels- und Zollvertrage vom 19. Februar 1853 beigetretenen Staaten in die Stadt Krakau gelangenden Konsumt. Art. wird bemerkt, dass von obigen Artikel die Verz.-Steuer sammt Gem. Zuschlag, so wie von allen einheimischen, der fraglichen Abgabe unterliegenden Gegenständen, einzuheben sei (F. M. D. vom 31. Dezember 1853, 51891).
B. Behandlung der Bruchtheile.
Jene Bruchtheile, welche sowohl bei der Verz.-Steuer als bei dem Gem. Zuschlag den Betrag von 1/4 2/3 und 3/4 kr. nicht erreichen, müssen als volle Bruchtheile eingezahlt werden.
C. Steuerfreie Mengen. Wenn eine Parthei verzehrungssteuerpflichtige Gegenstände in so geringer Menge einbringt, dass von der Gesamtmenge dieser Gegenstände die entfallende Steuergebühr mit Einschluss des Gemeindeguschlages den Betrag von Einem Kreuzer nicht erreicht, so wird diese mindere Gebühr nicht eingehoben.
D. Bei jenen Gegenständen, deren Versteuerung zu Folge des gegenwärtigen Tariffes nach dem Wiener Gewichte angeordnet ist, sind die Gebühren nach dem Netto-Gewichte zu entrichten.

oym, zloža, ani pobór akcyzowy na dodatek dla Gminy (Jeżeli artykuły te w niniejszej taryfie z temi opłatami są zamieszczone), pobierany być nie może.

Nazwa artykułów.

- 9 Tlustość, jako to: Masło świeże lub topione, smalec zwierzęcy nietopiony lub topiony (16) smalec, smalec gęsi, smalec wieprzowy) słonina; stearyna, kwas stearynowy.
15 Séry,
21 Świece lojowe, woskowe i stearynowe, stoczki woskowe,
32 Olej, jako to: konopny, lniany i rzepakowy w beczkach.
26 Potrawy przyrządzone, jako to:
A) Czekolada i surogata czekolady, tudzież fabrykata czekolady Rachault des Arabes, konfitury, ciasta, cukierki, cwibak wszelkiego rodzaju z wyjątkiem sucharów okrętowych, owoce, korzenie, jarzyny z cukrem, octem, oliwą, lub w inny sposób, wszystkie zaś w butelkach, puszkach i t. p. zakonserwowane, duszone lub nasolone.
Postępowanie z wszystkimi tymi artykułami przy wprowadzeniu ich do miasta Krakowa, nie może być dopełnione przez Urzędy rogatkowe, lecz tylko przez główny Urząd Celny w Krakowie, do którego więc takie artykuły do wykazania się celnego z olenia, przez Urzędy rogatkowe stósownie do przepisów doprowadzone być powinny.
Wszystkie inne artykuły mają być odnośnie do poboru akcyzowego i opłaty dodatkowej dla Gminy jako krajowe uważane. (Dekret Ministerstwa Skarbu z dnia 5 grudnia 1853 N. 892).
W odniesieniu się do postępowania z artykułami z obcych Państw, które do traktatu handlowego i celnego z dnia 19go lutego 1853 nie przystąpiły, do miasta Krakowa wprowadzanych, nadmieniam się, że od powyższych artykułów pobór akcyzowy wraz z dodatkiem dla Gminy, jak od wszystkich krajowych w mowie będącej opłacie ulegających artykułów—pobierany być winien. (Dekret Minister. Finan. z dnia 31 grudnia 1853 N. 51,891).
B. Postępowanie z ulamkami:
Ulamki, które przy akcyzie, lub przy dodatku gminnym niedochodzą 1/4, 2/4, i 3/4 kr. mają jako ulamki pełne być wniesione.
C. Mnogości wolne od opłaty. Jeżeli strona artykuł opodatkowany w tak małej wprowadza ilości, że przypadająca od tej całkowitej ilości opłata akcyzowa z doliczeniem dodatku gminnego, niedochodzi do jednego krajara, opłata takowa niema być wniesiona.
D. Od tych artykułów, od których opłata stósownie do niniejszej taryffy na centnary wiedeńskie jest oznaczona, mają być należności od centnara netto wniesione.

Kundmachung. (1-3)

[N. 5482.] Mit Bezug auf die Kundmachung des hohen k. k. Finanz-Ministeriums ddo Wien 25. Oktober d. J. Zahl 16,298 — betreffend die Einführung der allgemeinen Verzehrungs-Steuer in der Stadt Krakau wird nachstehendes zur allgemeinen Richtschnur vorgezeichnet:
1) Die Stadt-Linie, — welche bisher die Konsumtions-Steuer-Linie für die geschlossene Stadt Krakau bildet,— hat mit 1. November d. J. als dem Zeitpunkte der Einführung der allgemeinen Verzehrungs-Steuer als Verzehrungs-Steuer-Linie zu gelten.
2) An dieser Linie werden zum Behufe der Einhebung der allgemeinen Verzehrungs-Steuer nachstehende Aemter aufgestellt, und zwar:
a) Das Linien-Amt Podgórze an dem diesseitigen Ufer der Franz Josephs-Brücke
b) Mogiła
c) Warschau
d) Eisenbahnhof
e) Breslau
f) Lobzów
g) Zwierzyniec
h) Grzegórzki
i) Rakowice
k) Krowodrza
l) Czarnawies
m) Wola
n) Rybaki.

werden dürfen, wird die Steuer, so wie diess bei der bisherigen Konsumtions-Steuer der Fall ist, erst unmittelbar von der Schlachtung im Schlachthause selbst entrichtet.

- 7) Im Uibrigen werden die bezüglich der Viehschlachtung und der Überwachung des Fleisches bisher bestehende Kontrollmassregeln auch fernerhin aufrecht erhalten.
8) Bezüglich der am Weichselstrome anlangenden steuerpflichtigen Gegenstände, bestehen eigene Landungsplätze, die als solche bezeichnet sind, und es ist keiner Gallere und keinem Fahrzeug, welches mit verzehrungssteuerbaren Gegenständen beladen ist, erlaubt, am Krakauer Weichselufer, ausser an diesen Landungsplätzen, zu landen, anzulegen, vor Anker zu gehen, oder dasselbe durch Seile, Boote, Bretter oder auf sonst eine Art, ausser dem Falle, dass die überwiegende Gewalt eines zufälligen Ereignisses hiezu zwingt, mit dem Ufer in Verbindung zu setzen.
9) Die Landungsplätze erstrecken sich am Krakauer Weichselufer:
a) bei Zwierzyniec angefangen von dem Punkte, wo die Rajons-Linie mit der Weichsel zusammenfällt, bis zu dem Rybakier Linien-Amte.
b) von der Stanislaus-Kirche sogenannt Skalka bis zur Weichselbrücke.
10) Sogleich nach dem Landen hat der Führer des Fahrzeuges, auf welchem verzehrungssteuerbare Gegenstände geladen sind, dem nächsten Linienamte unter Angabe des Tages und der Stunde der erfolgten Landung die Anzeige zu machen, und zugleich anzugeben, welche Gegenstände und in welcher Menge das Fahrzeug enthält. Die Menge ist nur nach der Masseinheit, wie die Gegenstände im Handel vorkommen, und in dem Verzehrungssteuer-Tariffe enthalten sind, zu erklären. Über diese Anmeldung wird das Linienamt der Parthei eine Bescheinigung ausfertigen, falls dieselbe die entfallende Verzehrungssteuer-Gebühr sogleich zu berichtigen nicht in der Lage sein sollte.
11) Die Fracht muss binnen 6 Stunden von dem Zeitpunkte der Landung an gerechnet versteuert, und binnen 48 Stunden abgeladen und das Fahrzeug gelichtet werden. Das Landen mit steuerbaren Artikeln zur Nachtzeit ist nicht gestattet.
12) Zum Behufe der schnelleren und leichteren Amtshandlung rücksichtlich der Steinkohlen wird gestattet, dass das Gewicht derselben nach sogenannten Bergglachtern (im gewöhnlichen Verkehre Klafter genannt) angemeldet werden.
13) In welcher Art das Gewicht von Fischen in Behältnissen mit Wasser zu ermitteln ist, wird durch eine besondere Bestimmung festgesetzt.
14) Auch wird eine besondere Bestimmung erlassen, in welcher Art das Tara-Gewicht von anderen verzehrungssteuerbaren Gegenständen, wenn die Parthei das Netto-Gewicht anzugeben nicht in der Lage ist, oder deren Angabe bedenklich sein sollte, festzustellen sein wird.
15) Eben so wird bezüglich der nach der Eingangsbegonnenen Kundmachung des hohen Finanz-Ministeriums §. 5. Tarif-Post 31 aufgeführten Brodfrüchte, im Falle ihrer Vermahlung innerhalb der Linien der Stadt Krakau, eine besondere Bestimmung ergeben.
16) Die Amtsstunden, innerhalb welcher bei den Linienämtern Gegenstände versteuert werden können, dauern in den Monaten: November, Dezember, Jänner, Februar und März vom 6 Uhr Morgen bis 10 Uhr Abends. In den übrigen sieben Monaten von 5 Uhr Morgens bis 10 Uhr Abends.
17) Die Zeit-Abschnitte, zu welchen steuerpflichtige Gegenstände über die sieben Hauptexpeditions-Linienämter unter Begleitung steuerfrei durch die Stadt geführt werden dürfen, werden bei jedem Linienamte in einer am Amtsgebäude angehefteten Kundmachung ersichtlich sein.
18) Alle steuerbaren Gegenstände, welche sich bis 31. Oktober 1854 innerhalb der Stadt Linie Krakaus befinden, bleiben von einer nachträglichen Entrichtung der allgemeinen Verzehrungs-Steuer losgezählt. Ausgenommen hiervon sind jene gebrannten geistigen Flüssigkeiten und Wein, von welchen bis zu dem erwähnten Zeitabschnitte die bis dahin bestehende Krakauer Konsumtionssteuer noch nicht entrichtet ist, und die sich deshalb noch un-

ter der Kontrolle und Mitsperre der dermaligen Konsumtionssteuer-Pächter befinden. Von diesen Getränken, vorausgesetzt dass solche nicht der steuerfreien Ausfuhr aus der Stadt vorbehalten bleiben, kömmt demnach vom 1. November d. J. angefangen, ohne Rücksicht ob die künftige Steuer höher oder niedriger ausfällt, die in dem Tariffe festgesetzte Verzehrungssteuer zu entrichten.
19) Schliesslich wird bekannt gegeben, dass das hohe k. k. Finanz-Ministerium die Einhebung der allgemeinen Verzehrungs-Steuer der geschlossenen Stadt Krakau im Wege der Verpachtung an S. Deiches, J. S. Löbenstein und D. Rappaport übertragen habe, und dass hiernach die Pächter in Bezug auf diesen Gefällszweig in die Rechte des hohen Aerars treten. Jedoch erscheint J. S. Löbenstein allein als besteller Geschäfts- und Firmaführer der Pachtgesellschaft, hat allein in deren Namen gegenüber den k. k. Behörden die persönliche und schriftliche Vertretung zu leisten, und seine alleinige Unterschrift hat die volle verbindende Kraft und Wirkung für alle drei Gesellschafter.
20) Die Entscheidung der sich auf die Einhebung der verpachteten Gebühren und der auf die diessfalligen Vorschriften sich beziehenden Meinungsverschiedenheiten zwischen den Pächtern und den Partheien steht zunächst der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Krakau, und im weiteren Zuge der k. k. galizischen Finanz-Landes-Direktion zu.
Krakau am 25. Oktober 1854.

Obwieszczenie.

Odnośnie do ogłoszenia Wysokiego Ministerstwa Skarbu datto Wiedeń dnia 25 października r. b. N. 16,298, co do zaprowadzenia ogólnego podatku konsumpcyjnego w mieście Krakowie, stanowi się ku powszechnemu zastosowaniu się, następujące:
1) Linia miejska—teraz jako linia podatku konsumpcyjnego (Konsumtionssteuer) miasto Kraków okalająca, —z dniem 1 listopada r. b., jako dniem zaprowadzenia ogólnego podatku konsumpcyjnego (allgemeine Verzehrungssteuer) jako linia podatkowa ma być uważana.
2) Na tejże linii w celu poboru ogólnego podatku konsumpcyjnego, następujące urzędy ustanowione będą, jako to:
a) Urząd liniowy Podgórze z tej strony mostu Franciszka Józefa;
b) detto detto Mogiłski;
c) detto detto Warszawski;
d) detto detto przy Dworcu kolei żelaznej;
e) detto detto Wrocławski;
f) detto detto Łobzowski;
g) detto detto Zwierzyniecki;
h) detto detto Grzegorzki;
i) detto detto Rakowicki;
k) detto detto Krowoderski;
l) detto detto Czarnowiejski;
m) detto detto Wolski;
n) detto detto Rybaki.
Wszystkie powyżej wymienione urzędy liniowe w liczbie 13, tablicami urzędowymi oznaczone będą, — istniejący zaś przy każdym plac urzędowy, słupami okolony będzie. — Urząd liniowy podatku konsumpcyjnego przy kolei żelaznej znajduje się w dworcu, a cały zamknięty dworzec ogłasza się jako plac urzędowy, dla tego więc wszystkie opłacie podlegające przedmioty, tylko przez Komorę cłową przy dworcu się znajdującą i przez bramę powyżej tejże komory, do miasta wprowadzone być mogą.
3) Siedm najpierwej wymienionych urzędów liniowych, jako to:
przy moście Franciszka Józefa, Mogiłski, Warszawski, przy Dworcu kolei żelaznej, Wrocławski, Łobzowski i Zwierzyniecki będą głównymi urzędami ekspedycyjnymi, i tylko przez te urzędy wszystkie w taryfie przytoczone przedmioty wprowadzone, lecz i przy tych nawet urzędach w taryfie pod N. 1 do 8 przytoczone napoje, tylko w butelkach lub w mniejszych naczyniach dla własnego użytku opłacone być mogą.
Napoje w większej ilości ze strony tychże siedmiu urzędów, do głównego urzędu towarzystwa, dzierżawiącego

w mieście przy ulicy Mikołajskiej naprzeciw C. K. Administracyi Skarbu obwodowej odesłane, i tamże opłacie podciągnięte będą.

- Za złożone opłaty, będą stronom wręczone drukowane bolety.
4) Reszta sześć urzędów liniowych, tylko do opłat tych, w taryfie pod 17 do 28, dalej 44 do 47 przytoczonych artykułów są upoważnione, dla tego więc wszystkie inne przedmioty, przez te liniowe urzędy do miasta wprowadzone być niemoga.
5) Przytoczone w taryfie pod 11 do 15 bydło (Stechvieh) ma być przy jednym z wymienionych w ustępie 3cim urzędów, przy wprowadzeniu do miasta opłacone, i nie może być gdzieindziej, jak tylko w miejskiej szlachtuzie za opłatą należytą zarznięte.
Boleta opłaconego podatku konsumpcyjnego, ma być razem z bydłem do zarznięcia przeznaczonem do szlachtuzy przyniesioną i tamże oddaną. Jeżeliby boleta okazaną nie była, podatek konsumpcyjny w szlachtuzie opłaconym być musi.
6) Od bydła w taryfie pod 10 przytoczonego, jako to: od wołów, byków, krów i cieląt więcej jak rok mających, które przez każdy urząd liniowy bez opłaty wprowadzone być mogą, podatek jak teraz, bezpośrednio przed zarznięciem w szlachtuzie opłacony być winien.
7) Zrasztą wszystkie do rznięcia bydła i do nadzoru mięsa odnoszące się, a teraz istniejące przepisy kontroli, równie i nadal w swęj mocy pozostaną.
8) Co do przedmiotów opłacie podlegających które Wisłą przypływają, znajduje się kilka przystani, które jako takie są oznaczone, dla tego więc niewolno jest żadnemu galarowi i żadnemu statkowi któren przedmiotami opłacie podlegającymi jest obladowany, przybyć w innym miejscu do brzegu krakowskiego—lub przez liny, czołna, deski albo w inny sposób złączyć się z brzegiem—jak tylko w takiej przystani, wyjawszy wypadku, gdyby przemożną siłą przy-padkowego wydarzenia do tego był zmuszony.
9) Te przystanie rozciągają się na Krakowskim brzegu Wisły:
a) przy Zwierzyniu zaczawszy od punktu gdzie linia Rayona z linią Wisły się schodzi, aż do Rybackiego urzędu liniowego,
b) od kościoła S. Stanisława na Skalce, aż do mostu na Wisle.
10) Po przybyciu do brzegu powinien przewoźnik statku, któren przedmiotami podlegającymi opłacie jest obladowany, oznajmić natychmiast najbliższemu urzędowi liniowemu dzień i godzinę przybycia do brzegu, oraz uwiadomić jakie przedmioty i w jakiej ilości na statku się znajdują.
Ilość ma być oznajmioną tylko według miary jak przedmioty w handlu przychodzą, i jak w taryfie podatku konsumpcyjnego są przytoczone.
Gdyby strona nie była w położeniu opłacenia zaraz przypadającego podatku konsumpcyjnego, urząd liniowy wyda stronie poświadczenie uczynionego oznajmienia.
11) Ładunek winien być w przeciągu sześciu godzin, licząc od chwili przybycia do brzegu, opłacony, w przeciągu zaś 48 godzin zdjęty, statek zaś podniesiony.
W nocy niewolno jest przybyć do brzegu z artykułami opłacie podlegającymi.
12) W celu przedsęzie i lejszego urzędowania pozwala się, aby waga węgli kamiennych podług tak zwanych sążni w zwykłym handlu (Berglachter) oznajmiona była.
13) Osobnem postanowieniem oznajmione będzie, w jaki sposób waga ryb w naczyniach wodą napełnionych wysledzoną być winna.
14) Niemięj osobnem postanowieniem ogłoszone będzie, w jaki sposób tara ma być ustanowioną przy przedmiotach opłacie podlegających, gdy strona właściwą wagę (netto) podać nie będzie wiedziała, lub gdyby jej zeznanie podejrzanem było.
15) Również odnośnie do §. 5go z początku wymienionego ogłoszenia Wysokiego Ministerstwa Skarbu, wyjdzie osobne postanowienie co do przytoczonych w taryfie pod 31 ziemiopłodów chlebowych, gdy te do mlewa wewnątrz linii miasta Krakowa będą przeznaczane.
16) Godziny urzędowe, w przeciągu których przedmioty w urzędach liniowych mogą być opłacone, trwają w miesiącu listopadzie, grudniu, styczniu, lutym i marcu od 6ej rano do 10ej wieczór. W resztę zaś siedmiu miesiącach od 5ej rano do 10ej wieczór.

17) Przedział czasu, w którym opłacie podlegające przedmioty przez powyższe siedm głównych ekspedycyjnych urzędów liniowych, pod dozorem bezpłatnie przez miasto przeprowadzone być mogą, ogłoszeniem na lokalu każdego z tychże urzędów przybitem oznajmiony będzie.

18) Wszystkie opłaty podlegające przedmiotowi, które po dzień 31 października wewnątrz linii miasta Krakowa znajdować się będą, od uiszczenia ogólnego podatku konsumpcyjnego są uwolnione.

Wyjęte atoli są te wszystkie palone spirytusowe płyny i wino, które aż do powyższego czasu istniejącej opłacie konsumpcyjnej (Konsumptions-Steuer) podciągnięte nie zostały i które z tego względu znajdują się pod kontrolą i zamknięciem teraźniejszych dzierżawców opłat konsumpcyjnych.

Od tych więc napojów, gdyby te na bezpłatny wywóz z miasta przeznaczone nie były, ma być zaczawszy od 1go listopada r. b. opłacony według taryfy podatek konsumpcyjny, bez względu, czyli ten przysły podatek niższy lub wyższy będzie.

19) W końcu podaje się do wiadomości, że Wysokie Ministerstwo Skarbu pobór tegoż ogólnego podatku konsumpcyjnego w zamkniętym mieście Krakowie, przekazało w drodze wydzierżawienia S. Deichesowi, J. S. Löbensteinowi i D. Rappaportowi, i że w skutek tego ciż dzierżawcy co do tej galezi przychodu, wchodzą w prawa Wysokiego Skarbu. Jednakowoż staje sam J. S. Löbenstein jako ustanowiony przez towarzystwo dzierżawy, agent i właściciel firmy które w obec c. k. władz obojętnie i pisemnie zastępować winien, a podpis jego samego ma obowiązującą moc i skutki dla wszystkich trzech stowarzyszonych.

20) Rozstrzygnięcie różnicy zdań między dzierżawcami a stronami co do poboru opłat wydzierżawionych odnośnie do dotyczących się przepisów, należy do c. k. Administracji Skarbu obwodowej w Krakowie, w dalszej zaś drodze do c. k. galicyjskiej krajowej Dyrekcji Finansowej.

Kraków dnia 25 października 1854 r.

Kundmachung.
Betreffend die Versteuerung des innerhalb der Verzehrungs-Steuer-Linie Krakau's erzeugten Mehls, dann Graupen und Grütze.

Nach der Kundmachung des hohen k. k. Finanz-Ministeriums ddo 25 Oktober 1854 Zahl 16298, sind die im Verzehrungs-Steuer-Tarife Post 31 benannten Brodfrüchte, als Weitzen und Spelzkörner, türkischer Weitzen, Roggen, Halbfucht in Körnern und Heidekorn bei ihrer Einfuhr in die Stadt Krakau steuerfrei; und es kömmt nach der Anmerkung zu diesem Tarif-Satze von den hier genannten Getreide-Gattungen erst im Falle ihrer Vermahlung innerhalb der Verzehrungs-Steuer-Linie die Verzehrungssteuer zu entrichten.

Behufs der Handhabung dieser Steuer werden nachstehende Bestimmungen festgestellt.

1. Hat jede Parthei innerhalb der Steuer-Linie der Stadt Krakau, die sich mit dem Betriebe einer Wasser-, Pferde-, Wind- oder Handmühle und überhaupt mit der Vermahlung oder Verschrottung einer den obigen Getreidegattungen befasst, längstens bis 30. Oktober d. J. ihr Mülwerk unter Angabe des Stadtheiles der Grasse und des Haus Nr. der hierortigen k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung anzugeben.

Eben so hat jede Parthei, welche ein Mülwerk später errichtet, oder von einem Orte auf den anderen zu übertragen wünscht, vorher um einen Erlaubnisschein bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung einzuschreiten.

2. In den Mülgebäuden darf der Regel nach nur ein einziger Zugang bestehen, daher die Mühlenbesitzer gehalten sind, alle anderen entberlichen Kommunikationen (wozu jedoch die nothwendige Wasserforte nicht gehört), welche bei der vorzunehmenden Lokaluntersuchung als das Gefäll gefährdend bezeichnet werden, und deren Absperrung von der Gefällsbehörde als nothwendig erkannt wird, auf eigene Kosten aufzuheben und unzugänglich zu machen.

3. Jeder sich mit der Vermahlung der in Rede stehenden Getreidegattungen in dem geschlossenen Bezirke der Stadt Krakau Befassende, ist von dem oben festgesetzten Zeitpunkte angefangen, verbunden, jenes Getreide, welches in seine Mühle gebracht werden soll, vorher zu der in der Vorstadt Piaski von den Pächtern der Verzehrungs-Steuer zu diesem Ende eigens aufgestellten Kanzlei, oder aber zu dem Hauptamte in der Nicolai-Gasse zu stellen, dort genau entweder mündlich oder schriftlich zur Vermahlung oder Verschrottung anzumelden, und die Zahlungsbollete darüber zu lösen.

4. Die von den gedachten Ämtern auszustellende Zahlungsbollete hat den Vor- und Zunahmen des Mahlgastes, die Menge und Gattung des Getreides, den Namen des Müllers und die Haus Nummer der Mühle, wohin es gebracht werden will, den Tag der Einfuhr in die Mühle, und die von der Parthei zubestimmende Zeit auszurücken, binnen welcher das Getreide vermahlen sein wird, und das hieraus genommene Mehl oder aderweitige Erzeugniss aus der Mühle geschafft werden muss. Diese Frist kann über Ansuchen der Parthei in rücksichtswürdigen Fällen von dem die Bollete ausstellenden Amte auf längstens drei Tage, und wenn besondere erwiesene Umstände eintreten, von dem Pacht-Hauptamte auch auf weitere Zeit verlängert werden. Nach Ablauf der bestimmten Frist wird die Zahlungsbollete nicht als gültig angesehen, abgestreift, und das

unvermahlene Getreide, oder das noch nicht aus der Mühle geschaffte Mülherzeugniss als unangemeldet dem gesetzlichen Strafverfahren unterzogen.

Zur Kontrolle wird zu Folge des § 8. der für die Vermahlung des Proviantgetreides erflossenen Vorschriften der Mülhordnung vom 11. Dezember 1814 festgesetzt, dass von 100 Pfund Getreide nie mehr als ein gleiches Gewichtsquantum von Erzeugnissen aller Art, und nie weniger als 97 Pfund ausgebeutet, folglich drei Pfund vom Zentner auf Verstaubung angerechnet werden können.

Sollte es sich ergeben, dass die Quantität an Mülherzeugnissen im Vergleiche mit dem gemäss der erhobenen Zahlungsbollete in die Mühle eingeführten Getreide-Quantum dieses Verhältniss übersteigt, so werden diese Erzeugnisse als vom unversteuerten Getreide herrührend betrachtet, und dafür nebst der Abnahme der einfachen Steuergebühr die gesetzliche Strafverhandlung gegen den Müller eintreten.

Dasselbe gilt von jenem Getreide, welches ohne mit der erforderlichen Zahlungsbollete gedeckt zu sein, in der Mülhfrüchtigung angetroffen wird.

6. So wie kein Getreide ohne Anmeldung und Lösung der Zahlungsbollete bei einem der sub N. 3. erwähnten Aemter in die Mühle gebracht werden darf, eben so muss auch das hieraus genommene Erzeugniss vor der Ausbringung aus der Mühle dem obigen Amte mit Beziehung auf die beizubringende Zahlungsbollete angezeigt werden. Das Quantum dieses Mülherzeugnisses darf im Vergleich zu der gelösten Zahlungsbollete nicht geringer sei, als das Verhältniss der kleinsten Ausbeute, welches gemäss § 5. festgesetzt ist.

7. Geschieht die Ausbringung des Erzeugnisses aus der Mühle nur theilweise, so wird von dem Amte, welches die Bollete ausstellt, die Menge des ausgeführten Erzeugnisses auf der Rückseite der in den Händen des Müllers zubelastenden Zahlungsbollete angemerkt.

Ist die Bollete erschöpft, so wird dieselbe von dem Amte abgestreift, und dem Müller ein Mahlzettel ausgehändigt.

Jedes Mülherzeugniss, welches aus einer städtischen Mühle kömmt, muss mit diesem Mahlzettel, welcher jedoch nur für den Tag der Ausstellung Gültigkeit hat, bedeckt sein, und darf die in dem Mahlzettel angegebene Quantität nicht überschreiten.

8. Sobald der Betrieb eines Mülwerkes still steht, werden die Werksvorrichtungen durch ämtliche Versiegung oder auf andere geeignete Art ausser Gebrauch gesetzt.

In diesem Falle, und eben so, wenn die Werksvorrichtungen von der Beschaffenheit befunden werden, dass sie keine Vermahlung oder Verschrottung zulassen, steht es dem Mülbesitzer, in solange keine Veränderung statt findet, frei; in seine Lokalitäten Getreide ohne alle Steuerpflichtung, einzustellen; mithin derselbe für diese Zeit keineswegs an die Bestimmungen des § 3. gebunden ist.

9. Die Müller sind verpflichtet den Aufgestellten der Pachtgesellschaft für Vornahme der nöthigen Revisionen den Zutritt in ihre Gewerbs-Lokalitäten und die nöthige Nachschau zu gestatten.

10. Sollte Gerste der Vermahlung unterzogen werden, so unterliegt diese der in der Tarif-Post 31. festgesetzten Steuergebühr.

11. Jene Getreide-Vorräthe, welche am 1. November dieses Jahres in der Mühle in noch unvermahlener Zustande sich befinden, sind an jenem Tage des Morgens, in der Verzehrungs-Steuer-Hauptamts-Kanzlei der Pächter anzumelden und zu versteuern.

12. Die Bestimmungen der gegenwärtigen Kundmachung beziehen sich auch auf den städtischen Gemeinde Zuschlag, insoweit die in Frage stehenden Getreidegattungen mit denselben belegt sind.

13. Alle Uibertretungen dieses Gesetzes, unterliegen dem im Strafgesetze über Gefälls-Uibertretungen vom Jahre 1835 vorgezeichneten Strafverfahren. K. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung. Krakau am 25. Oktober 1854.

Obwieszczenie
tyczące się opodatkowania maki, tudzież krup i kaszy w obrębie rogatki miasta Krakowa wydawanych.

Wedle obwieszczenia wysokiego C. K. Ministerstwa skarbu z dnia 25 października 1854 Nr 16,298, zboże chlebne, jako to: pszenica, orkisz, kukurydza, żyto i zboże mączne w ziarnie, tudzież tatarska, w taryfie poboru akcyzowego pod poz. 31 wyszczególnione, wolne jest od opłaty przy wprowadzeniu do miasta Krakowa; i według uwagi do powyższej taryfy poczynionej podatek konsumpcyjny od powyższych gatunków zboża przypada do opłacenia dopiero w razie zmelcia takowego w obrębie rogatki podatku konsumpcyjnego.

W celu dopilnowania poboru podatku tego, ustanawia się następujące pravidła:

1. Każda osoba utrzymująca w obrębie linii podatkowej miasta Krakowa młyny wodne, końskie, wiatraki lub młyny ręczne, a w ogólności trudniąca się młewem lub szrutowaniem jednego z wyż wy-

szczególnionych gatunków zboża, winna jest do 30 października r. b. C. K. Administracji Kameralnej Okręgowej młyn swój wskazać i wyszczególnić część miasta, ulicę i numer domu.

Podobnie każda osoba, która później młyn wystawi, lub takowy z jednego miejsca na inne przemieścić sobie życzy, winna będzie pierwój do C. K. Administracji Kameralnej okręgowej o urzędowe na to pozwolenie odpowiednie podanie uczynić.

2. W młynach jeden tylko wchód być może, właściciele młynów zatem obowiązani są — wszelkie inne komunikacje bez których się obejść można (do których się atoli zwyczajnie drzwiczki do lotok nie liczą), gdy przy rewizji miejscowej przedsięwziętej się mającej za szkodliwe dla dochodu podatkowego się okażą, i gdy urząd poborowy ich zamknięcie za potrzebne uzna, własnym kosztem skasować i nieprzystępnymi uczynić.

3. Każdy trudniący się w zamkniętym obwodzie miasta Krakowa młewem w mowie będących gatunków zboża, od zakreślonego powyżej czasu poczynając, obowiązany jest zboże, które do młyna jego przywiezione być ma, wprzód do kancelaryi przez dzierżawców poboru akcyzowego w tym celu na przedmieściu Piasek ustanowionej, lub też do Urzędu głównego w ulicy Mikołajskiej dostawić, tamże dokładnie ustnie lub piśmiennie do zmelcia lub zeszlutowania zameldować i bilet płatny na dowód dopełnienia tego wykupić.

4. Wydany przez wspomniane Urzędy bilet płatny obejmować powinien imię i nazwisko osoby do młyna przybyłej, mnogość i gatunek zboża, nazwisko młynarza, numer domu młyna do którego oddane być ma, dzień przywiezienia go do młyna, czas przez stronę oznaczony się mający w którym zboże zmiełone zostanie, i w którym mąka lub inny wyrób z tego zboża z młyna wzięte być muszą. — Termin ten na prośbę strony w okolicznościach na względy zasługujących Urząd bolletej wydający najwięcej na dni 3, a gdy zajdą szczególniejsze udowodnione okoliczności, Urząd główny dzierżawców i na dłuższy czas przedłużyć może. Po upływie oznaczonego terminu bilet płatny jako nadal nieważny, naddartym, zboże zaś niezmielone, lub też wyrób młynowy jeszcze z młyna nie zabrany, jako do opłaty niezameldowane, podciągniętem zostanie pod prawne postępowanie karne.

5. Stosownie do § 8. przepisów ustawy młynowej z d. 11 grudnia 1814 r. pod względem młewa prowiantowego (wojskowego) wydanych, stanowi się dla kontroli, że 100 funtów zboża nie więcej jak równą ilość wagi wyrobów wszelkiego rodzaju, a nie mniej jak 97 funtów wydać, a zatem trzy funty na centnarze na rozproszenie rachowane być mogą.

W przypadku wydarzenia się, iżby ilość wyrobów młynowych z ilością zboża podług odebranych biletów płatnych do młyna przywiezionego porównana, stosunek ustanowiony przewyższała, wyroby takie jako że zboża nieopłacone pochodzące uważane będą, i za to oprócz odebrania pojedynczej należności podatkowej, młynarz pociągniętem zostanie do odpowiedzialności podług prawa karnego.

W podobny sposób postąpi się ze zbożem, które nie będąc zaopatrzone w potrzebny bilet płatny w obejściu młyna napotkane zostanie.

6. Tak jak żadne zboże bez opowiedzenia i wykupienia biletu płatnego w jednym pod Nr. 3 wskazywanych Urzędów do młyna przywiezione być nie może, tak samo otrzymany z niego wyrób przed wyniesieniem go z młyna, powyższemu Urzędowi przy odwołaniu się do biletu płatnego który okazany być ma, podany być powinien. Ilość wyrobów młynowych w porównaniu z wziętym biletem płatnym nie może być mniejszą nad stosunek w § 5. ustanowionego najmniejszego wydatku.

7. Jeżeli wyroby młynowe tylko częściami z młyna wynoszone będą, natenczas Urząd który bilet płatny wydaje, ilość wyprodukowanego wyrobu na tylniej stronie biletu płatnego w rękach młynarza zostawić się mającego zapisze.

Gdy już cała ilość podług cząstkowego zapisywania wywieziona została, bilet przez Urząd naddartym, a młynarzowi karta młewa doręczoną być winna.

8. Każdy wyrób młynowy z młyna miejskiego pochodzący, musi być tą kartą młewa, która tylko przez dzień na który jest wystawioną służy, zaopatrzone, i nie może przenosić ilości w owej karcie wyrażonej.

9. Jak długo młyn nie miele, użycie machin i narzędzi młynowych przez urzędowe opieczętowanie lub w inny odpowiedni sposób zapobieżonem zostanie. W tym przypadku i podobnie jak machiny i narzędzia w takim stanie znalezione będą, że ani mlec ani szrutować nie mogą, wolno jest właścicielowi młyna, dopóki nie zajdzie odmiana, zboża

w lokalnościach swoich bez opłaty podatku stawiać, i tём samem przez ten czas do przepisów § 3. nie jest przywiązany.

9. Młynarze obowiązani są, ustanowionym z strony dzierżawców urzędnikom w celu przedsięwzięcia potrzebnych rewizyj, wstępu do zabudowania młynowego i potrzebnego postęgu dozwalać.

10. Gdyby jęzmiem do zmelcia podciągniętem był, natenczas ulega takowy opłacie podatkowej w pozycyi 31 taryfy ustanowionej.

11. Zapasy zboża, które w dniu 1 listopada r. b. w młynie jeszcze nie zmiełone się znajdują, winny być w owym dniu z rana w kancelaryi głównej dzierżawców podatku konsumpcyjnego zameldowane i podatek od nich opłacony.

12. Przepisy niniejszego obwieszczenia odnoszą się również do opłaty dla Gminy Miejskiej, o ile na te gatunki zboża nie jest nałożona.

13. Wszelkie przekroczenia niniejszej ustawy, ulegają postępowaniu karnemu przeciw przestępstwom dochodowym z r. 1835.

C. K. Administracja kameralna Okręgowa. W Krakowie d. 25 października 1854.

Kundmachung (066)
Am 3. November 1854. vom 10 bis 12 Uhr Vormittags wird in der Kanzelei der k. k. Kreisbehörde die Sicherstellung wegen Verkauf des Dingers von der hierortigen Gendarmerie Pferden vorgenommen werden. Das Vadium beträgt 5 fl. Cnz. — Grundbesitzer und Landwirthe werden hievon in die Kenntniss gesetzt. Krakau am 24 Oktober 1854.

Inseraty.
Potrzebny jest
praktykant w handlu niżej podpisanego, który ukończył dwie klasy niższe realne, 14, a nie więcej jak lat 15 wieku liczący. Kandydat życzący sobie tego miejsca niechaj się zgłosi listownie do niżej podpisanego w Myslenicach. (1061-1-3) M. A. Łowczyński.

Mezyczna chcący mieć wspólne mieszkanie w domu spokojnym, zgłosić raczy po infomacya do drukarni Czasu. (1065)

SWIEŻY TRANSPORT (6-8)

Herbaty
chińskiej czarnej, żółtej i zielonej

odebrawszy, handel podpisany sprzedaje takową po cenach nadzwyczajnie niskich a mianowicie:

Czarną od zfr. 2 do 9 } za 1 funt wagi rosyjskiej.
Zieloną po „ 5
Żółtą po „ 6 i 9

Jedynie bezpośrednie stosunki podpisanego handlu z pierwszemi w Moskwie *en gros* z Kłachtą handlującymi domami, stawiają go w możności zobowiązania się do powyższych niskich cen. Herbata bowiem żółta karawanowa tutaj po zfr. 6 notowana, w Warszawie sprzedawana bywa po rs. 5, zaś po zfr. 9 w Krakowie sprzedawana najprzedniejsza czarna lub żółta karawanowa herbata, w Warszawie rubli srebr. 8 kosztuje. Handel pod firmą *Antoni Hoelzel*.

Znajduje się na sprzedaż każdego czasu z wolnej ręki, **dębów** zdalnych do budowy, mających średnicy od 16 do 32 cali sztuk 1000, położonych w lasach *Glinnika średniego*, w obwodzie Jasielskim, o 2ie mile od gościna lwowskiego. Bliższą wiadomość powzięć można u właścicielki tychże, zamieszkałej w Krakowie pod l. 22 w gm. VII. Piasek lub u pana Mandataryusza we Frysztaku. (1044-4-6)

C. k. teatr niemiecki w Krakowie

W niedzielę dnia 29 października (*zawieszają abonament*) — „**ROBERT DIADEL**“ wielka romantyczna opera z tańcami i baletem w 5ciu aktach, treść Scribego i Delavigne, muzyka J. Meyerbeera.

Przytoczę uprasza się, aby zamówienia na stałe miejsca mogły być wcześniej załatwione — w przeciwnym razie takowe niemogłyby być uwzględnione.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Dnia	Godzina	Wys. bar. w lin. par. przy 0° Reaum.	Stan ciepl. podług Reaumura	Wilgotn. powietrza względna	Kierunek i natężenie wiatru	Stan nieba	Zjawiska napowietrzne	Zmiana ciepła w ciągu dnia	
								od	do
27	2	332 ^m 76	+ 7 ^o 8	77 5	pnwschodni słaby	pochmurno	dészcz		
	10	333 ^m 85	+ 5 2	92 4	połnocny średni	"	"		
28	6	335 19	+ 4 8	92 5	plzschodni słaby	"	w nocy dészcz		